

Ново законско решение за солидарниот фонд

До усвојувањето на Законот од Собранието на РМ и неговото влегување во сила Фондот на ПИОМ нема да врши задршка при исплатата на пензии за Солидарниот фонд и за членарината

Работните тела на Собранието на РМ - Законодавно-правната комисија и Комисијата за труд и социјална политика, на 24 ноември го утврдија новото законско решение предложено од Владата.

ПРЕДЛОГ закон за дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување

Член 1

Во Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 80/93, 3/94, 14,95, 71,96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006 и 153/07), по Главата: „VI. ПЕНЗИСКИ СТАЖ“ се додава нова глава со три нови члена, 130 -а, 130 -б и 130 -в, кои гласат:

VI-а СОЛИДАРЕН ФОНД - посмртна помош и членарина

Член 130- а

На корисник на пензија, со негова согласност, му се запира дел од пензијата, за обезбедување на средства, потребни за исплата на посмртна помош за членовите на неговото семејство и за членување во здружение на пензионери (членарина).“

Средствата за солидарен фонд - посмртна помош, Фондот ги уплатува на посебна потметка во рамките на Трезорската сметка, со назнака „Средства за солидарен фонд - посмртна помош на корисници на пензија“.

Член 130 - б

„Издвојувањето на посмртната помош и членарина се врши од пензијата на корисникот на пензија, месечно, при исплата на пензијата,

освен од семејната пензија на дете остварена по основ на школување.

Висината на задршката за посмртна помош и членарина, висината на исплата за посмртна помош во зависност од акумулираните средства и смртноста на корисниците на пензија, начинот на распределба на членарината, начинот и постапката за исплата на посмртната помош на корисниците на пензија од средствата на солидарниот фонд во единствен износ за сите корисници на пензија како и начинот на располагање со слободните, а неискористени средства од посмртна помош со акт ги утврдува организација составена од Сојузите на здруженијата на пензионерите на Македонија.“

Актот од став 2 на овој член, се објавува на почетокот на секоја година во Службен весник на Република Македонија.

Средствата по основ на членарина Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија ги дозначува на сметката што ја определува организација составена од Сојузите на здруженијата на пензионерите.

Член 130 - в

„Исплатата на посмртната помош од средствата на солидарниот фонд ја врши Стручната служба на Фондот преку подрачните единици.“

Член 2

Издвојувањето на средства за солидарен фонд-посмртна помош и членарината се однесува и на корисниците на пензија на кои им се врши задршка за солидарен фонд-посмртна помош и членарина пред влегувањето на сила на овој закон, со нивна согласност.

Член 3

Неискористените средства за исплата на посмртна помош кои по 1 јануари 2008 година се дозначени на посебната сметка „Средства за солидарен фонд- посмртна помош“, Фондот е должен да ги поврати на општинските здруженија на пензионерите и инвалидите на трудот, најкасно во рок од 15 дена по влегување во сила на овој закон.

Член 4

Средствата за исплата на посмртна помош за случаи настанани пред влегување во сила на овој закон, Фондот преку подрачните единици ќе ги исплати во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Пратениците на опозицијата од СДСМ поднесоа амандман заради подобрување на текстот на Законот и допрецизирање на оделни одредби кои не ја менуваат суштината на содржината на Законот. Меѓутоа, преставниците на Владата и пратениците од позицијата овие амандмани не ги прифатија.

АМАНДМАН I

Во член 130 - б став 1 зборовите „остварена по основ на школување“ се briшат. Став 2 се менува и гласи „Висината на задршката за посмртна помош и членарина, висината на исплатата за посмртна помош, начинот на распределбата на членарината, начинот и постапката за исплатата на посмртната помош во единствен износ за сите корисници на пензија како и начинот на располагање со слободните, а неискористени средства од посмртна помош со акт ги утврдува организација составена од Сојузите на здруженијата на пензионерите на Македонија, во рок од 15 дена од денот на влегување во сила на овој закон.“

те на здруженијата на пензионерите на Македонија сразмерно на бројот на нивните членови“.

Став 3 се менува и гласи „Актот од став 2 на овој член, се објавува во средствата за јавно информирање и се доставува до ФПИОМ и Сојузите на здруженијата на пензионерите на Македонија“.

Став 4 се менува и гласи: „Средствата по основ на членарина ФПИОМ ги дозначува на сметките на Сојузите на здруженијата на пензионерите сојузно став 2 од овој член - сојузно на бројот на нивните членови“.

АМАНДМАН II

Член 3 се менува и гласи „Неискористените средства за исплата на посмртна помош кои по 1 јануари 2008 година се дозначени на посебната сметка „Средства за солидарен фонд - посмртна помош“, Фондот е должен да ги врати на здруженијата на пензионерите - членки на Сојузите на здруженијата на пензионерите на Македонија, во рок од 15 дена од денот на влегување во сила на овој закон.“

АМАНДМАН III (како преодна одредба)

По членот 4 се додава нов член 5 , како Преодна одредба, со следната содржина: До конституирањето на органот од чл.130-б став 2 висината на задршката за солидарниот фонд и за членарина и висината на исплатата за погребнина ќе продолжи според висината на задршката со исплатата на августовската пензија.

Се очекува деновиве Собранието на Република Македонија да го усвои предлог Законот.

на своите корисници на пензија, покажуваат максимална дисциплина во извршувањето на работните задачи.

Но, не се застанува само на овој и таков зафат. Напротив, во Фондот на ПИОМ, Министерството за финансии, Управата за јавни приходи, Агенцијата за вработување на РМ и во Фондот за здравство, во тек се серија состаноци, чија цел е дефинирање на софтверот, којшто треба од новата 2009 година, да почне да функционира во Управата за јавни приходи.

М-р. С. Кутузовска

Заокружување на пензиската реформа кај нас

Два зафати, два исчекори...

Продолжен е рокот за отворање на трансакциски сметки за пензионерите

Веќе сè е јасно: од новата 2009 година, сите пензии ќе бидат исплаќани на трансакциски сметки. Армијата од над 270 илјади пензионери, првиот рок до 15 ноември за отворање на трансакциски сметки го пречека со негодување, така што дилемите и аргументите што беа истакнати, очигледно допреа до банките и до поштата, па тие веднаш побрзаа да понудат свои решенија, односно да ги убедат корисниците дека навреме

ќе се врши исплатата на нивните пензии, особено за оние пензионери кои од здравствени причини не се во можност тоа да го прават на нивните шалтери.

Како резултат на ваквите оправдани реагирања, дојде и до очекуваното продолжување на рокот за отворање на трансакциски сметки, така што веќе овој „проблем“ на општо задоволство се надминува. Сега рокот за отворање на трансакциски сметки е продолжен до кога се смета дека, со помош на банкарски референти ќе им се овозможи и на оние кои не се

во можност да го напуштаат домот, да отворат трансакциска сметка, од една и да ја добиваат својата пензија – дома, од друга страна.

Како што течеше оваа расправа, така во Фондот на ПИОМ се вршеа, на општо задоволство и со максимална мобилизација на сите вработени, подготвки, новиот зафат што треба да следува, подготвено да се пре чека и да се одговори на новопоставените барања. За ова, се разбира, заслуга имаат сите вработени не само од Централата, туку и од подрачните единици на Фондот на ПИОМ, кои во интерес

Стратешко партнерство помеѓу Сојузот на здружение на пензионери на Македонија и Зегин ДООЕЛ Скопје за овозможување на бенефиции при купување лекови, а во соработка со NLB Тутунска банка.

Примајте ја Вашата пензија
преку Сребрен пакет
во НЛБ Тутунска банка

ВО ОВОЈ БРОЈ...

ПРОШИРЕНА ДЕСЕТТА СЕДНИЦА НА ИО НА СЗПМ

стр. 2 ►►

ИДНИНАТА НА ТРИПАРТИЗМОТ ВО МАКЕДОНИЈА

стр. 4 ►►

50 ГОДИНИ ОД ФОРМИРАЊЕТО НА ГЕРОНТОЛОШКИОТ ЗАВОД ВО СКОПЈЕ

стр. 5 ►►

МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА ПОМЕГУ СЗПМ И ЦРВЕН КРСТ НА МАКЕДОНИЈА

стр. 6 ►►

СПЕКТАКУЛАРЕН КОНЦЕРТ ВО КУМАНОВО

стр. 9 ►►

ИЗБОР

стр.12 ►►

ЗДРАВСТВО

стр.13 ►►

ЗАБАВА

стр.15 ►►

ИНФО

стр.16 ►►

Проширена десетта седница на ИО на СЗПМ

Едногласна поддршка на предлог-измените на Законот за ПИОМ

Извршиот одбор на СЗПМ на 14 ноември ја одржа десеттата седница во проширен состав со членовите на Правнно-економскиот совет при што беа разгледани предлог-измените на Законот за ПИОМ со кој се уредуваат одредбите што беа укинати од Уставниот суд по барање на пензионерите.

Во уводните забелешки **Душко Шурбановски**, претседател на СЗПМ, изнесе дека од страна на Владата во собраниска процедура се наоѓа Предлог-закон за дополнување на Законот за пензиско и инвалидско осигурување, а од раководството на СЗПМ се доставени предлози за подобрување на формулатите на две одредби. Решавањето на проблемот бара итност, бидејќи доколку не се прифатат измените, Фондот на ПИОМ смета дека престанала важноста на спогодбата со СЗПМ, со што здруженијата на пензионерите ќе треба сами да ги собираат средствата за Солидарниот фонд за посмртна помош и за членарина, што ќе има несогледливи последици. Така, од октомвриската пензија Стручната служба на Фондот не ги издава овие средства, оправдувајќи се со законски пречки. Поради тоа што од здруженијата не се добиени сериозни забелешки од досегашното сервисирање на средствата од Солидарниот фонд преку подрачните единици на Фондот, додаде Шурбановски, се

Д. Аргировски

Демир Хисар

Негување на традиции

Пред 65 години во срцата на најхрабрите македонски синови, построени пред македонското знаме беше запален победоносниот факел. На ова место (Славеј - Караорман) беше формиран Првиот македонски баталјон „Мирче Ацев“.

Револуционерниот орган од ова место ја осветли Македонија и му ја донесе на македонскиот народ толку посакуваната победа и слобода.

На ова историско место пред 65 години беа удрени темелите на современата македонска војска, на Армијата на Република Македонија (АРМ).

Здружението на пензионерите и Општинскиот одбор на СБМ - Демир Хисар им ја исполни желелата на 17 борци - пензионери од НОВ и граѓаните продолжуваат на 18.8.2008 година да го посетат ова историско

место на Денот на АРМ.

Борецот - пензионер Стојко Дамчевски од Сопотница на 83 години не ја криеше благодарноста што повторно се најде на Славеј - Караорман.

Борците - пензионери ставија забелешка што патот до споменикот не е асфалтиран, а и споменикот треба да се реновира и да се изгради објект за претстој на посетителите.

За значењето на Денот на АРМ зборуваше претседателот на Општинскиот одбор на борците.

И овој промер покажува дека помеѓу општинските организации на Сојузот на борците и на здруженијата на пензионерите во нашата држава постои соработка, особено во негувањето на традициите.

Јован Малески

Состанок на пензионерите од источниот регион Соработката со ПИОМ - неопходна

Во Здружението на пензионерите во Берово се одржа регионална средба на претседателите на општинските пензионерски здруженија од источниот регион (Берово, Пехчево, Делчево, Македонска Каменица, Виница и Кочани). На средбата, на која присуствува претседателот на Сојузот на пензионерите на Македонија, **Душко Шурбановски** и потпретседателот **Андон Марковски**, се разговараше за актуелните проблеми со кои пензионерите се среќаваат.

- Проблемот на собирањето на членарината и на средствата за Солидарниот фонд се обидуваме во најкус можен рок да ги решиме – рече **Шурбановски**. По одлуката на Уставниот суд Фондот за пензиско и инвалидско осигурување почна да не ги собира средства за членарина и посмртнина, со што се појави прекин во исплатата за нашите членови. Затоа очекуваме во новиот закон што го предлага Владата, да биде предвидено Фондот да ги има сите надлежности околу собирањето и исплатата на средствата. Но сите одлуки за начинот на распределбата и на трошењето на средствата за членарина и од Солидарниот фонд треба да ги донесува управно тело кое што ќе биде составено исклучително од членови на трите пензионерски здруженија коишто постојат во Македонија. Тоа тело, дали ќе се вика управен одбор или ќе има некое друго име, не е важно, ќе треба да ја понесе целосната одговорност околу искористувањето на средствата од членарината и од Солидарниот фонд. Ние очекуваме законот да биде донесен по итна постапка така што средствата за членарината и за Солидарниот фонд да можат да бидат собрани со исплатата на ноемвриската пензија – истакна **Шурбановски**.

Претседателите на здруженијата на пензионерите од општините од источниот регион ги изнесоа своите ставови за настанатиот проблем.

Од состанокот во Берово

- Како е можно и по одлуката на Уставниот суд, да се предлага закон со иста содржна? Дали во раководството на Пензионерската организација сте размислуваше што ќе се случи доколку биде поведена нова иницијатива за оценување на уставноста и законот повторно да биде укинат – праша претседателката на Здружението на пензионерите од Делчево, **Љубица Ангеловска**. Претседателот **Шурбановски** одговори дека СЗПМ не е предлагач на законот туку Владата и дека Предлог-законот што е во собраниска процедура не е со иста содржина како претходниот. До овој момент СЗПМ воопшто не расправал по Предлог-законот, а краткото време нема да биде причина Пензионерската организација да не се залага за целосно прифаќање на нејзините ставови.

- Начинот на кој е предложено разрешувањето на проблемот е единствената исправна постапка – вели претседателот на Здружението на пензионерите од Кочани, **Ѓорѓи Серафимов**. Собирањето на средствата од страна на самите здруженија е невозможно и треба што побрзо да се донесе предложениот закон. Меѓутоа,

не им прилега на иницијаторите (мала група пензионери со големи пензии) коишто поднесоа и иницијатива до Уставниот суд за преоценена на усогласувањето на пензите. Како можат да велат дека нивните, големи пензии, се девалвираат? - надополнува **Серафимов**.

- Минатата година две третини од пензионерите во оваа општина потпишаа изјави во кои јасно се бара Фондот треба да им ги сервисира средствата – рече претседателот на Здружението на пензионерите од Македонска Каменица **Видан Коневски**. Поради сиромаштијата ова прашање треба сериозно да се разгледа.

На крајот претседателот на Здружението на пензионерите од Берово, **Јован Дупкарски**, предложи да се усвои заклучок Предлог-законот да се поддржи, бидејќи треба да се погледне и другата страна: што ќе се случи со здруженијата ако не се сервисира членарината. Треба да го избереме помалото зло: тоа е Фондот на ПИОМ, а во согласност со одлуките на сојузите на пензионерите. ■

текст и фото: Драги Ролевски

Годишно собрание на Здружението на пензионерите во Тетово Остварени резултати кои охрабруваат и обрзуваат

Во годината што изминува, Здружението на пензионерите во градот под Шара има постигнато значајни резултати, со кои пензионерите се гордеат, а истовремено значат и остварување на планските предвидувања. Сепак, во текот на годината организацијата се судрувала и со проблеми во тековниот од, кои со дополнителни ангажирања главно биле успешно разрешувани, беше констатирано на проширената седница на Собранието на Здружението на пензионерите во Тетово, што се одржа на 31 Октомври. Оваа невладина и непартиска организација има речиси 11.000 членови, располага со свој Дом на пензионерите, а непосредните активности на подрачјето ги остварува преку 21 ограноци. Во текот на годината, Извршниот одбор повеќе пати многу прашања ги разгледуваше на проширените седници со претседателите на ограноците, на соодветните комисии, а во сите случаи практикувано е по материјалите да расправаат непосредно пензионерите во своите матични организации, да даваат сугести и предлози за конечно да бидат заземени ставови. Се разбира, доминираше прашања од заштитата на стекнатите права од пензиското осигурување, исплатата и усогласувањето на пензите како што е утврдено со Закон.

Еднократна помош на најзагрозената категорија пензионери во текот на годината доделени се на 84 лица, во вкупен износ од над 270.000 денари. И овој промер покажува дека помеѓу општинските организации на Сојузот на борците и на здруженијата на пензионерите во нашата држава постои соработка, особено во негувањето на традициите.

Остварена е обострана и плодна соработка со Здружението на пензионерите во Гостивар, Дебар, Сарај и други во Република Македонија, како и со Приштина во Косово и Подградец во Албанија, која се проширува и на активите на жени. Осврнувајќи се на извештајот за работа во едногодишниот период, претседателот на Собранието на Здружението **Нервет Јашари** се заложи за поголема аналитичност во работата, а како значајно го истакна прогласувањето на Домот на пензионерите за сопственост на Здружението и преземањето реконструкциски зафати со сопствени средства. Намера е овој пензионерски дом да стане современ функционален објект, со нов лик и со нови услови за престој и сместување на пензионерите. Во дискусијата учествуваа: **Вуксан Булатовиќ**, **Мирче Китановски**, **Асим Јусуфи**, **Стојслав Ѓорчески**, **Александар Тодороски**, **д-р Душко Ѓорчевски**, **Шабан Азиси**, **Фаик Јашари**, **Јабланка**

Веселиновска, како и претседателите на здруженијата од Дебар, Сарај и Гостивар и сите во основа позитивно ја оценија едногодишната работа, пренесувајќи го тоа како мислење на нивните ограноци, но и како претставници на органите и телата на Здружението. Во расправата по извештајот учествуваше и претседателот на СЗПМ – **Душко Шурбановски**, посебно информирајќи за преземени чекори со Министерството за труд и социјална политика за остварување на функцијата на Солидарниот фонд, како и за потребата од поголема соработка со единиците на локалната самоуправа и изнаоѓање содржини од обостран интерес.

Инаку, извештајот беше едногласно усвоен, а забелешките што ги дадоа одделни членови на Собранието, посебно ќе бидат разгледани, а најактивните ќе бидат вградени во програмата за работа во наредната година. ■

Г. Ефт., Д. Арг.

NLB Тутунска банка

Сојузот на здруженија на пензионери во соработка
со НЛБ Тутунска банка, АД. Скопје
ја овозможува за своите членови кобрендираната

платежна картичка ПЕНЗИОНЕР Плус

Преку користење на оваа картичка,
пензионерите можат да ги користат
следните поволности:

- ▶ Плаќање на 3, 6, 9 и 12 рати без камата на сите продажни места на кои се примаат MasterCard платежните картички.
- ▶ Можност за плаќања во износ до вкупно три пензии - исплатената месечна пензија плус две лимит.
- ▶ Повисоки каматни стапки од основните за традиционално штедење во ЕУР и МКД за орочен депозит на 6 и 12 месеци.
- ▶ 20% пониски провизии за одобрување на потрошувачки кредит во висина до 300.000 денари за корисници пензионери.
- ▶ Без провизија за плаќање на продажни места, како и без провизија при подигнување готовина од банкомати на НЛБ Тутунска банка во Република Македонија, Црна Гора, Словенија, Србија, Босна и Херцеговина и Косово.
- ▶ Загарантирана исплата на пензија на првиот работен ден од секој месец.

и штоа не е сè !

ПОСЕБНИ ПОПУСТИ САМО ЗА ПЕНЗИОНЕРИТЕ:

1. **Фиксна телефонија** - попусти на претплата - посебни кориснички пакети, опрема и интернет за корисниците пензионери.
2. **Техничка стока за домаќинства** - шпорети, фрижидери, телевизори итн. со попусти од преку 4% за плаќања со Пензионер плус картичка.
3. **20% попуст** на цена за технички преглед на сопствено патничко возило во подружниците на АМСМ - Авто мото сојуз на Македонија.
4. **Попуст од преку 4%** од цената при купување на компјутери, компјутерски делови и галантерија.
5. **Посебно поволен тарифен модел** за пензионери за мобилна телефонија, како и повластена набавка на мобилни апарати.
6. **Попуст до 10%** на цена на мебел за домаќинства.
7. **Попуст од преку 7%** за авионски билети.
8. Користење на пензионерскиот попуст од 30% за билети во Македонски железници.
9. Попуст на цена за **Лекарски уверенија** за пензионери - возачи.
10. Попуст за користење **здравствени услуги** во приватни здравствени установи - прегледи, лабараториски испитувања, специјалистички прегледи и друго.
11. Попуст при посета на **културни настани** во објекти со кои управува Министерството за култура.
12. **Набавка на патнички возила** со попуст од преку 7% од цената,

NLB⁷⁰ Тутунска банка

Разговор со Антонио Аргир, Директор на Деловен сектор - Деловна мрежа

Дебитна картичка за пензионерите - единствена на пазарот

Г-дине Аргир, кои се најновите понуди на НЛБ Тутунска банка во опслужувањето на пензионерите?

Во рамките на Проектот за отварање на трансакциски сметки за пензионерите преку кои ќе ја примаат својата пензија, НЛБ Тутунска банка нуди посебна пакет понуда креирана за оваа целна група - НЛБ Сребрен пакет.

НЛБ Сребрениот пакет е наменет за сите пензионери кои ја примаат својата пензија на сметка во НЛБ Тутунска банка.

Пакетот вклучува трансакциска сметка со можност за дозволено пречекорување, можност за распоредување со средствата од трансакциската сметка преку дебитна Visa Electron и Пензионер + дебитна кобрендиррана картичка со Сојузот на здруженија за пензионери на Македонија како и можност за користење на кредитна Зегин - НЛБ Тутунска банка картичка.

Пензионер + картичката е дебитна картичка, со која пензионерите ќе можат да плаќаат на 3, 6, 9 и 12 рати, без камата. Картичката е поврзана со трансакциската сметка на која пензионерите ја примаат својата пензија. Со покажување на оваа картичка тие можат да ги искористат попустите во сите продажни места со кои Сојузот на здруженија на пензионери има склучено договор.

Со Зегин - НЛБ Тутунска банка картичката на пензионерите им е овозможено да купуваат лекови и останати производи од широкиот асортиман на аптеките Зегин на одложено плаќање до 12 рати без камата и грејс период до 45 дена.

Во што се состои вашата соработка и партнество со Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија?

Соработката се однесува на издавањето на кобрендиррана Пензионер + дебитна картичка која со своите карактеристики и можности кои ги нуди е единствена на пазарот. Со покажување на оваа картичка се настојува да се подобри социјалниот статус на пензионерите, односно да им се овозможи плаќање на рати без камата и овозможување на попусти во одредени продажни места.

Сметате ли дека вашата понуда - сребрен пакет за пензионерите е најповољна на пазарот и зошто?

Сребрениот пакет го сочинуваат 4 меѓусебно поврзани продукти преку кои се овозможуваат низа поволности како што се: дозволено пречекорување на трансакциската сметка, одложено плаќање на рати со Пензионер + картичката, купување на лекови од аптеките на Зегин со одложено плаќање на рати со НЛБ Тутунска банка - Зегин картичките

, можност за плаќање на редовните месечни трошоци со траен налог, можност за користење на кредитни картички од програмата на MasterCard и Visa без членарина, 20% пониски превозни за одобрување на Сребрен потрошувачки кредит, како и повисоки каматни стапки од основните за традиционално штедење во ЕУР и МКД за орочени депозити на 6 и 12 месеци и тоа 0,3% повисоки каматни стапки за орочени депозити во МКД и 0,2% за ЕУР.

НЛБ Тутунска банка преку Сребрениот пакет нуди единствена можност за исплатата на пензијата дома во урбантите средини каде Банката има експозитури, за пензионери постари од 75 години, како и за пензионери кои поради инвалидитет и телесно оштетување се спречени да излегуваат.

За останатите пензионери исплатата на пензијата ќе се врши на банкомат или на шалтер.

Дали светските искуства на користење на кобрендирани картички, како што е Пензионер плус ги оправдуваат очекувањата на корисниците?

Да, дефинитивно, затоа и постојат кобрендираните картички и нивниот број рапидно се зголемува.

Во што се состои функционалната предност на оваа картичка во споредба со останатата понуда?

Со Пензионер Плус картичката покрај можноста за плаќање на рати без камата, пензионерите со покажувањето на картичката ќе можат да ги искористат и сите попусти во многу продажни места, кои им ги овозможува Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија.

Ваша порака до пензионерите во Македонија?

Самите направете го изборот и одберете ја најдобратата понуда која најмногу одговара на Вашите барања и потреби. ■

Протест за работнички права

Пратеници, ако сакате да скратите нешто, почнете од вашите привилегии, а не од нашите права, порачаа деновиве синдикалците на работничкиот протест што го организираа на скопскиот плоштад „Пела“. Се собраа над илјада работници, стечајци и прогласени како технолошки вишок од повеќе градови во нашата земја, незадоволни од новите измени во Законот за работните односи, нискиот животен стандард и од нерешениот статус.

Со повици за социјална револуција, насобраните графани го изразија незадоволството од економската состојба во земјата. Протестот го организираше Сојузот на синдикатите на Македонија, чие раководство и на овој начин испрати порака до

Владата да ги исполнi работничките барања.

По интонирањето на македонската химна и на Интернационалата, синдикалниот лидер **Ванчо Муратовски** ја аргументираше лошата состојба во која се наоѓаат македонските графани. Тој истакна дека 600.000 луѓе живеат во сиромаштија, невработеноста е 34 отсто, 70.000 графани се корисници на социјална помош, 9 отсто од работниците континуираат не земаат плата, а трошоците за живот се зголемени за 10 отсто.

Дали може да се опстане со 4 до 5.000 денари плата? Примањата на работниците во Македонија се намалуваат, со што сме убедливо на поледното место во регионот според висината на просечната плата. Како

работникот да преживее ако четири петина од неговата плата одат на основните порехрамбени производи, а му останува само една петина за сите други потреби.

Затоа синдикатот инсистира конечно да се утврди минимална плата, со која ќе се обезбеди економско-социјална сигурност на работникот и неговото семејство - рече Муратовски.

Синдикалците се осврнаа и на честото поскапување на цените, на парното греене, струјата, огrevното дрво, за што ја обвинија лошата политика на Владата. Тие најавија генерален штрајк ако Владата не ги исполнi нивните барања. Протестот го подржа и опозициониот СДСМ. ■

(Д.Т.)-Дневник

ССМ

Иднината на трипартизмот во Македонија

Досега недоволно, за понатаму ќе видиме

Синдикатот досега се гледаше како субјект во политичките страсти во македонското секојдневје, неосновано именуван како „наш“ или „нивен“. Ќе треба доста време и нерви да се стигне европскиот модел на социјален дијалог.

Пред околу половина месец премиерот Никола Груевски го повика активот на Сојузот на синдикатите на средба. Во ССМ поканата беше примена со мало изненадување, со сомнеж и дилема: што е вицот? Истиот Груевски, кој не сакаше да слушне за нас, сега вели „да седнеме на мубет!“

Познато е дека Груевски одбра „свој“ синдикат во Конфедерацијата на слободни синдикати и не се двоумеше тоа јавно да го каже: за менетие се социјален партнери! Оттука се наметнаа прашања, дали поканата дојде поради протестите за Законот за работни односи на 7 и на 14 ноември. Или самот премиер виде дека играњето социјален дијалог со ефемерен синдикат изгуби смисла и прерасна во еден вид карикатура. Службите на Брисел не можат да се излажат со фарси и играње претговори. Во Македонија тешко се скриваат тајните, па се знае дека службите на Европската унија во правилни интервали ја опомнуваат македонската влада за не постоење на социјален дијалог.

Како и да е, се е добро ако добро се заврши. Средбата помина со уважување, со изјава дека „игнорирањето на Сојузот на синдикатите од страна на Владата во изминатите две и пол години е грешка“. Во иднина Синдикатот ќе биде вклучен во изработка на законите од трудовата сфера. Којзнае, можеби Никола Груевски сфати дека Сојузот на синдикатите не мора да му биде непријател, тука корисен партнери.

Социјалниот дијалог сам по себе е

нормална, редовна, па дури и едноставна постапка. Трипартизмот е една од темелните концепти на либералната демократија. Се дефинира како разговор на трите страни, што ќе рече на Владата, работодавачите и синдикатите.

Меѓутоа, во политичкиот јавниот живот во Македонија се уште владеат ниски нагони и неразумни страсти. Политичките цели се насочени кон, ако некако може, јавна егзекуција на спротивниот табор. Така и Синдикатот без разумни причини се става во овие комбинации. Лесно влегува во црно-белиот шаблон на размислување: „наш“, или „нивен“, „наклонет“ или „непријателски“, „корисен“ или „штетен“. Затоа досегашните влади од почетокот на деведесеттите, и тоа сите без исклучок, имаа проблем да го разберат однесувањето на Синдикатот. Бадијала беа објаснувањата дека Синдикатот по функција е во опозиција на која било власт. Едноставно го претставува трудот и затоа мора под лупа да ги стави сите измени што се однесуваат на работниците. Не мора да се оди во конфронтација по секоја цена, најдобар начин е договор и компромис. Ирското чудо покажа дека договорот меѓу социјалните партнери е најдобар метод за просперитет на една земја. Едноставно Владата, работодавачите и синдикатите седнуваат на маса, секој попушта по малку, проблемите се решаваат пред настанат. Сета енергија се насочува кон привлекување странски инвестиции и благосостојба на населението.

Повеќе или помалку рецентот на „келтскиот тигар“ го преземаат сите европски демократии. Затоа можеме да заклучиме дека и за Македонија нема друг пат освен разумен социјален дијалог и една генерална заедничка цел – просперитет на земјата.

Кога веќе се зборува за иднината сигурно е дека ќе треба доста време и нерви за самото формирање на социјалните партнери. Од страната на работодавачите постојат две организации, додека кај синдикатите состојбата е посложена – како синдикати вкупно се регистрирани 34 организации. Најголем е ССМ, потоа се УНАСМ, КСМ, КСОМ, потоа синдикати организирани на ниво на дејност или на ниво на претпријатие.

Може да се очекува појава и на нови синдикати, или окрупнување, но сигурно е дека еден ден синдикатите ќе се согласат дека мораат да седнат на една маса и да се договораат за настап пред социјалните партнери. Порано или подоцна тоа мора да се случи - форсирање „свој“ синдикат и правење евтини претстави никаде не поминува. Сега некој од самите синдикати се гледаат како „миленици“ и под чест им е да комуницираат со другите, но и тоа однесување ќе отиде во неврвот.

Што се однесува до Сојузот на синдикатите, неговиот став кон синдикалниот плурализам е јасен: потребна е тесна соработка на сите синдикати. Појавата на други синдикати е природен, па дури и корисен процес. Во услови на конкуренција секој синдикат ќе се труди да биде подобар од другите и да привлече поголем број членови. Во развиените европски земји синдикатите се во меѓусебен судир, но кога се преговара за најниска плата, за потрошувачка кошница, за прекувремена работа или годишен одмор, сите синдикати седнуваат и се договораат со што ќе излезат пред владата или работодавачите. Но, како што рековме, во Македонија ќе биде потребно многу време и нерви за да се стигне тоа ниво. ■

Благојче Крстевски,
Служба за информирање на ССМ

Без предвремено пензионирање

До Министерството за труд и социјална политика не е доставен предлог со кој се бара да се донесе закон за предвремено пензионирање, според кој жените може да се пензионираат доколку збирот на нивните години и годините на работниот стаж е 80, а за мажите е 90 – тврди **Цељаљ**

Бајрами, министер за труд и социјална политика.

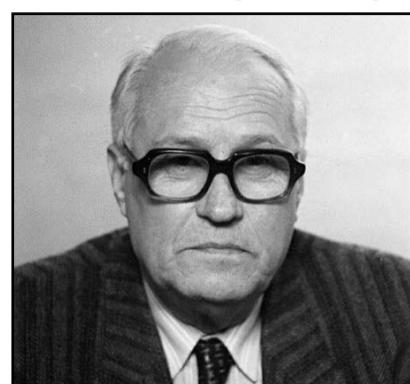
- Тој предлог е измислица, гласиште, чисташпекулација. Единствена основа за пензионирање е старосната возраст која за жени е 62, а за мажи е 64 години и минимум работен стаж од 15 години – изјави министерот Бајрами.

Меѓутоа, за формулата за пензионирање составена од збирот на годините и на стажот, што во практиката значи дека жена која има 55 години возраст и 26 години работен стаж, има можност за пензионирање, војноста во последно време многу се зборуваше. ■

Ден на дрвото 19 ноември 2008

Пошумувањето – заеднички интерес

За да се зачува – шумата треба да се сака

Реализацијата на долгорочната Владина програма за пошумување го врати изгубениот бренд на старата шумарска фела – ни рече инж. Михаил Попдучев, повеќегодишен раководител во шумарството во Републиката – сега пензионер во Здружението на пензионери во Гевгелија.

Од тук јавно одавам заслужено признание на нашиот голем музички барт Борис Трајанов, чија иницијатива за пошумување на 2 милиона садници во пролетната акција беше прифатена од многу граѓани, од млади и од пензионери и беше успешно реализирана. Уште повеќе што со есенското пошумување се планираат 6 милиони садници. Иницијаторите предлагат донесување на Десетгодишна програма во кој период секоја година да се пошумуваат 20 милиони садници, што е адекватно на 10.000 хектари новоподигнати шумски насади.

Програмата е обемна но произлегува од голините, опожарените површини и деградираните шуми во земјата, што изнесува околу 300.000 хектари непродуктивни шумски површини.

Заради големината на целиот програм пред шумарската професија и пред ЈП „Македонски шуми“ се наложуваат обемни стручни и подготвителни работи што ќе обусловат успешна реализација на пошумувањето: - Мора за сите одредени локации да се подготвуваат проекти и врз таа основа да се одредува технологијата на пошумување, да се врши избор на видовите дрвја со кои ќе се пошумува, да се пресметува за секоја локација износот на инвестицијата и друго.

Томе Кусеников

Заради тоа што процесот на оформувањето на насадот трае повеќе години (проектирање, производство на садници, пошумување и одгледување) потребно е обезбедување на сигурни средства за покривање на инвестицијата.

Заради ова, имајќи ги предвид досегашните и искуствата на соседните држави, произлегува дека е неопходно формирање на Републички фонд за пошумување кој ќе биде финансиран од буџетот и од сите стопански субјекти во земјата.

Овој шумарски специјалист вели дека со пошумувањето на овие површини републичкото сивило, а на некои локации дури и пустинскиот амбиент ќе бидат заменети со зелените пејзажи: непродуктивните површини ќе бидат претворени во високо продуктивни шумски насади, што ќе имаат влијание на климата и на водениот режим во земјата, заштита од порои и поплави на населени места, на поплиња и на други стопански објекти. Покрај општокорисните функции, од новоподигнатите насади се очекуваат и други корисни нешта во општеството: изведувањето на пошумувањето ќе ангажира голем број работна рака кое на годишно ниво ќе изнесува неколку илјади полукалификувана работна сила.

Исто така постојните стручни кадри ќе бидат активно ангажирани. Со реализација на така планираната програма за пошумување се зголемуваат стопанските активности на Јавното претпријатие, а што е услов за полесно надминување на постојната финансиска положба - констатира Михаил Попдучев.

Секако, новоподигнатите шумски насади ќе бидат нови извори на сировина за развој и за проширување на нашата дрвна индустрија.

Впрочем пошумувањето е светски тренд и не случајно беше доделена Нобелова награда на шумска активност во Африка, со што се дава признание на светската организација за поголеми пошумувања и совладување на проблемот на глобалното затоплување. ■

Томе Кусеников

50 години од формирањето на Геронтолошкиот завод во Скопје Грижа за лицата во третата доба

Ретко која институција во земјата може да се пофали со толку богата историја, која започнува со формирањето на првиот Дом за стари во земјата во Катланово во 1958 година. Тогаш всушност беа поставени темелите на ЈЗУ Геронтолошки завод „13 Ноември“. Потоа во 1964 година во Злокуќани е изграден нов Дом за стари лица. Во 1966 година Градското собрание донело решение за формирање на Дом за стари лица во Скопје како социјална установа.

Во 1972 година овој Дом и Домот во Злокуќани продолжуваат да функционираат како една установа. Две години подоцна, во 1974 година седиштето на Центарот за згрижување на стари и изнемоштени лица е префрлен во Горче Петров. Во 1988 год Центарот се трансформира и прераснува во Геронтолошки центар „13 Ноември“ кој и натаму ја задржал основната дејност - здравствена и социјална заштита на старите лица. Две години подоцна се трансформира во Геронтолошки завод, а со Фондацијата Леди Сју Рајдер Каар од Лондон во 1998 година започна градбата на нов објект – Хосписот лоциран во кругот на Заводот.

Многу луѓе се заслужни за она што овој завод претставува денес, меѓу нив и поранешните директорки Роза Нолчева, Слободанка Костовска и Мира Ациќ. За сегашното успешно функционирање на Геронтолошкиот Завод се грижат д-р спец. Ленче Нелоска и дипл.ек. Александра Ристовска Евтимова кои тимски се залагаат за развојот на дејноста.

„Новиот менаџерски тим оваа година го реновираше одделот за интензивна и постинтензивна нега по европски и светски стандарди.“

Воведе ИСО стандарди во работењето и со тоа стана прва јавна здравствена установа со стандардизација во процедурите и политиката за квалитет. Потоа следуваше и воведување на ХАЦЦП системот“ - ни рече Ефимова и додаде: „Во процес е реновирање на физикалната терапија која ќе биде отворена за потребите на сите граѓани. За оваа цел е купена најсвремена опрема вклучувајќи и апара-

Директорките на Заводот

ти за магнетна и за ласерска терапија. За неколку месеци ќе профункционираат специјалистичките амбуланти со кабинети за ЕХО дијагностика, дијабетес, психијатрија, невропсихијатрија и дерматологија. Наш приоритет и сега и во иднина ќе биде унапредувањето на заштитата на здравјето на старите лица, спречување на болестите кои доаѓаат со староста, сочувување и развивање на функционалните способности кај луѓето во третата доба“

Надоврзувајќи се на ова д-р Нелоска нагласи:

„Геронтолошкиот завод е единствена институција во државата која се разликува од останатите здравствени установи и домови за стари лица, според услугите кои ги нуди во однос згрижувањето, негата и здравствената заштита на старите лица и терминално болните. Се згрижуваат и лица кои според важечкиот закон спаѓаат во групата на социјални случаи. Формирани се одделението за Геријатрија, За интензивна и полуинтензивна нега, двата дома „Сју Рајдер“, како и Домот за стари „Мајка Тереза“. Во Заводот функционираат и домашна посета, дневна амбуланта, биохемиска лабораторија и аптека. Нашите настојувања се пациентот да закрепне до највисок можен степен и да го достигне највисокиот можен квалитет на животот.“

Посетата на Геронтолошкиот завод ја искористивме за да поразговараме и со некои од старите лица сместени овде и со членовите на нивните семејства. Ги прашавме „како тие гледаат на оваа институција?“

Имаме многу позитивно мислење за институцијата. И нашава земја има големи потреби од институции од ваков вид“, ни рекоа повеќето од нив. „Заводот има хумана димензија, односно видот, обемот и квалитетот на услугите кои се нудат се во континуитет.“

На крајот да потсетиме: Заводот функционира како установа со 24 часово работно време, организирано во сменска работа и преку отворена телефонска линија. Иницијалната определба на Заводот за тимско раководење дава посебни резултати. ■

Цветанка Илиева

Пензионерскиот дом – втор дом за пензионерите од Крушево

Тековното одржување на Пензионерскиот дом во Крушево е постоеја и најприоритетна задача на органите и телата на Здружението на пензионерите на Крушево.

Во последните неколку години во Пензионерскиот дом се извршени поголеми реконструкции: сменета е

целокупната дрвенарија од прозорци, врати и шанкот, реновирани се санитарните јазли и становите во кои се сместени пензионерите, а оваа година извршена е и реконструкција на парното греење при што е ставен нов котел и е заменета дотраената топлотна изолација. За сите овие реботи вложени се 1.500.000 денари, средства во сопственост на Здружението на пензионерите Крушево, кои со максимално штедење и домаќинско работење на сите досегашни раководства, се успеа да се заштедат и наменски да се искористат за перманентно одржување на Пензионерскиот дом.

Бифето и салата за дневен престој на пензионерите со капацитет од над

100 седишта се мошне добро опре- мени и уредени. Во бифето секој пензионер има можност да се напие кафе и безалкохолни пијалаци по многу ниски цени, тие имаат можност да играат карти, домино, шах, табла и друго, да разговараат за проблемите кои ги мачат, за здравјето, за пензите и слично. Во салата за дневен престој може да се видат поранешни работници, земјоделци, лекари, професори, новинари; Македонци, Власи, Албанци, Турци и други националности. Но, тутка се сите исти – сите се пензионери. Тука се разговара за политика, за проблемите во општината, за немаштијата, за невработеноста, за мегасвезда Тоше Проески и слично.

Редакциски одбор:
Чедо Георгиевски
Главен и одговорен уредник;
Драги Аргировски
заменик главен и одговорен уредник;
Членови:
Калина Сливовска Андонова,
Иванчо Кузмановски,
Костадинка Кајмаковска,
Цветанка Илиева,
Хисен Шакири
Лектор:
Верица Тоциновска

Адреса:
СЗПМ „12 ударна бригада“
бр. 2, зграда на ССМ - Скопје
Телефон: 02 3223 710
тел-факс: 02 3128 390
Web: www.szpm.org.mk
E-mail: kontakt@szpm.org.mk

Проект Развој Македонија

Пензионер плус
Тел. 02 321 3227
E-mail: prm@szpm.org.mk

Салата за дневен престој на пензионерите секогаш е полна, а во зимските месеци тешко може да се најде слободен стол. „Овде ни е подобро од дома“ велат пензионерите Спиро Моцан и Илија Ристески повозрасни пензионери кои секојдневно можат да се видат во салата. „Да не беше ова прекрасно катче не знаеме каде би оделе. Овде преубаво се чувствуваат“. Такви зборови можат да се слушнат од многу пензионери кои секојдневно престојуваат во салата. Здружението на пензионерите – Крушево и понатаму ќе води грижа да им се обезбедат услови за пристоен престој на пензионерите во овој дом. ■

Глигор Ангелески

ПЕНЗИОНЕР ПЛУС

Весник за сегашните и за идните пензионери

Издавач:

СЗПМ

Година I – број 5 – ноември
2008 год.

БЕСПЛАТЕН МЕСЕЧЕН ВЕСНИК

Издавачки совет:
Душко Шурбановски (претседател)
Андон Марковски
Горги Серафимов
Нуре Кадриу
Горги Трчески
Чедо Георгиевски и
Драги Аргировски
E-mail: argirovski@szpm.org.mk

Дизајн и компјутерска обработка:www.koma.com.mk

Печати:
Графички центар Скопје

Ракописите и фотографиите не се враќаат.

Според Законот, за весникот се плаќа данок според посебна намалена даночна стапка.

Меморандум за соработка помеѓу СЗПМ и Црвен крст на Македонија

Снимки: Илија Глигоров

На 6 ноември во просториите на СЗПМ свечено беше потпишан Меморандум со Црвен крст на Македонија, со што се регулираат заемните односи и обврски за натамошна

поуспешна соработка, а во согласност со важечкото законодавство и интерните акти на двете значајни и масовни невладини организации.

Во оваа пригода Генералниот секретар на Црвениот крст на Македонија Сант Саити истакна дека иницијативата за соработка е прифатена со задоволство и дека активностите ќе бидат насочени и на локално ниво, при што ќе биде опфатено и ублажувањето на одредени социјални проблеми на пензионерите и старите лица.

- Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија во наредниот период ќе ги ажурира своите активности за помош на пензионерите коишто се на возраст над 65 години

коишто имаат најтешки облици на не-подвижност, потенцира Душко Шурбановски, претседател на СЗПМ.

Единиците на локална самоуправа, здруженијата на пензионерите во општините и волонтерите на Црвениот крст во рамките на нивната хуманитарна функција треба да им помогнат на пензионерите коишто се неподвижни или имаат потреба од купување лекови и други основни потреби.

Се надеваме, истакна Шурбановски дека ќе постигнеме добри резултати на ова поле и заради фактот што и Владата вети дека во иднина ќе го поддржува волонтерството. ■

Д. Аргировски

Од пензионерите за пензионерите

Под мотото „Здравје и долг живот за сите пензионери“, Комисијата за здравство и стандард при Здружението на пензионерите - Кочани, донесе одлука за доделување еднократна помош во прехранбени артикли, на здравствено и социјално најзагрозените лица со мали пензии. Во првата фаза од хуманитарната акција, членовите на комисијата, посетија дваесетина семејства во неколку рурални населени места и во градот Кочани.

Зорица Мишева од Кочани, во својот работен век во фабриката за хартија и 13 годишниот пензионерски статус, била голем активист, за што сведочат добиените награди, признатии и златната плаќета.

Во моментот со нарушеното здравје, беше видно изненадено од хуманиот чин на своите колеги. Слична беше реакцијата и на останатите пензионери, од кои повеќето со солзи во очите и се заблагодарија на хуманите посетители. Впрочем помошта во зејтин, шеќер, ориз и грав, навидум мала и скромна, ги побуди чувствата и надежта кај овие лица, дека сепак не

се заборавени и препуштени самите на себе.

Ова е силен доказ дека акцијата била успешна и сме направиле полн погодок со средствата што успеавме да ги издвоиме од скромната членарина, велат во Здружението на пензионерите-Кочани. Се надеваме дека помошта отиде во вистинските раце и дека со вакви и слични акции ќе продолжиме и во иднина.

Останува отворено прашањето, да-

ли само пензионерите треба да се грижат за нивните здравствено и социјално загрозени членови?

Вклучувањето на Црвениот крст е за поздравување, но што е со активноста на другите бројни хуманитарни организации и едукацијата на младите, за посета и помош на старите и изнемоштени лица, на кои всушност таа навистина им е неопходна и најмногу потребна. ■

Илчо Лазаровски

Одбележан денот на борбата против шеќерните болести во општина Аеродром

По повод „Денот на борбата против шеќерните болести“ екипи на „Црвениот крст“ на Република Македонија на 13.11.2008 година спроведоа бесплатни лекарски прегледи за пензионерите во Општина Аеродром.

Над 80 граѓани од пензионерскиот дом „Јане Сандански“ направија крвна слика и го измерија нивото на холестерол и шеќер во крвта.

На граѓаните им се даваа и лекарски совети за подобар и поздрав живот. Во рамките на соработката на Општина Аеродром и Црвениот крст на Република Македонија се спроведе и крводарителска акција во управата на ТЦ „Бисер“, под мотото „Вашата крв спасува живот“. ■

И.Г.

Црвениот крст на Република Македонија и Сојуз на здруженијата на пензионери на Македонија, со желба да ги регулираат взајмните односи за понатамошен развој и соработка во иднина, а во согласност со важечкото законодавство и интерните акти, долупотпишаните страни го утврдија и усогласија следниот

МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА

помеѓу
Црвениот крст на Република Македонија
застапуван од Сант Саити, вд. Генерален секретар
и
Сојузот на здруженијата на пензионери
на Македонија
Претставуван од Душан Шурбановски, Претстедател
склучен на ден 6 ноември 2008 година

Цел на Меморандумот

Член 1

Цел на овој меморандум претставува воспоставување на соработка меѓу горенаведените страни, со цел утврдување на взајмни иницијативи и нивна реализација.

Заеднички иницијативи

Член 2

Со овој меморандум двете страни се ангажираат да ги реализираат следните заеднички иницијативи:

1. Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија:

- ќе препорача на своите членки да воспостават тесна соработка со ООЦК во општините за имплементација на заеднички проектни активности;
- ќе ги координира активностите на своите членки во насока на усогласување на потребите и иницијативите опфатени со овој Меморандум;
- ќе предлага конкретни планови на активности и проекти;

2. Црвениот крст на Република Македонија:

- ќе препорача на ООЦК да воспостават тесна соработка со здруженијата на пензионери во општините за имплементација на заеднички проектни активности;
- ќе ги координира активностите на ООЦК кои врз основа на утврдени приоритети во соработка со здруженијата на пензионери ќе бидат наменети за задоволување на потребите на пензионерите;
- ќе инициира ООЦК да соработуваат со локалните самоуправи, владини и невладини организации за нивна вклученост и поддршка во имплементација на заеднички проекти.
- ќе инициира ООЦК да се залагаат за поддршка и помош на пензионерите кои имаат потреба од разрешување на одредени социјални проблеми;
- ќе предлага разни форми на активности за поддршка и помош на пензионерите;
- ќе се залага за промовирање на потребите на пензионерите, преку организирани активности, со цел подигање на јавната свест за потребната грижа и помош пред се на старите и изнемоштени лица.

Член 3

Двете страни ќе обезбедат меѓусебна соработка и поддршка, како и соработка со други институции и организации, вклучувајќи:

- координираност во имплементација на активностите
- меѓусебно информирање и известување.

Завршни одредби

Член 4

Овој меморандум влегува во сила со денот на потпишувањето.

Член 5

Во случај на потешкотија во имплементација на одредбите на овој меморандум, страните веднаш меѓусебно се консултираат. Доколку било која од страните одлучи да го прекине меморандумот, тоа треба да се направи со формално писмено известување до другата страна, 30 дена однапред.

Член 6

Овој меморандум е потписан во 4 (четири) еднообразни примероци, од кои по 2 (два) за секоја страна.

Сојуз на здруженијата на пензионери на Македонија
Претстедател, Душан Шурбановски
Црвен крст на Република Македонија
Генерален секретар, Сант Саити

Делегација на инвалиди - пензионери на Македонија на Конгрес во Албанија

Неодмана, во Тирана се одржа Четвртиот конгрес на инвалидите на трудот на Албанија. Меѓу делегатите на конгресот присуствуваше и делегација од десетина преставници на Здруженија на инвалиди на трудот и инвалидски пензионери од Македонија, меѓу кои и претседатлот на Здружението од Охрид- Благоја Крстоски. Присуството на Конгресот на Крстоски беше во рамките на соработката со Здруженија на инвалиди и инвалидски пензионери од пограничите градови од Албанија. На конгресот Крстоски ги поздравил делегатите со желба за поголема сор-

ботка на инвалидите на трудот и инвалидски пензионери не само меѓу две држави, туку и за проширување на соработката и со другите Балкански држави и поширокиот регион, бидејќи проблемите и барањата им се еднакви.

Република Македонија, на Конгресот била преставена под уставно име. Во рамките на соработката во наредната година се очекува возвратна посета на Албанија во Македонија со посета на неколку градови од Југо-западна Македонија, вклучувајќи го и Охрид. ■

К.Спасески

Во Здружението на пензионери – Прилеп Рационални иницијативи

Рационалните иницијативи и нивната реализација во изминатиот временски период придонесоа за перманентен тренд на раст на позитивните резултати во работењето на Здружението. На тој начин се зголемени активностите во областа на одморот, рекреацијата, културно-забавниот живот и спортските активности на пензионерите, остварена е успешната презентација на македонскиот фолклор, односно народната песна, музика и игра од страна на КУД „Пенка Котеска“ и КУД „Пензионер“, а се обезбедени и нови извори на приходи. Најдено се постигнуваат позитивни финансиски резултати во работењето и постојан раст на финансиската стабилност и сигурност.

Во Здружението на пензионери – Прилеп, функционираат комисиите за културно-забавен живот; за одмор и рекреација; за спорт; за статутарно-правни прашања и за здравство и социјала. Сите овие комисии, со исклучок на Комисијата за здравство и социјала, беа составени од пет член-

ови. Извршниот одбор на седницата одржана на 28.10.2008 година донесе одлука бројот на членовите на комисиите да се намали на три члена. Покрај тоа на оваа седница се донесе одлука за извршување на реорганизација во КУД „Пенка Котеска“ и КУД „Пензионер“. Од постоечките две раководства се формираше едно, со еден раководител и двајца уметнички раководители, поради различниот репertoар.

Беше прифатена иницијативата за смалување на бројот на членовите на Извршниот одбор и на Собранието на Здружението.

Оваа реорганизација ќе се утврди во 2009 година, а со работа ќе отпочне со новиот состав во 2010 година – по новите избори.

Од сето тоа се очекува подобрување и унапредување на организацијата на работата и смалување на расходите, а со тоа и ослободување на финансиските средства, што ќе се употребат за други корисни цели од интерес на пензионерите. ■

Д. Стојкоски

Живот посветен на музиката

Седумдесет и четири годишниот пензиониран наставник по музика Ристо Јовановски од Неготино, е доајен на музичкото живеење и жива легенда на случувањата во оваа област во Неготино. Така речиси целиот негов работен и живиот век е посветен на музиката.

Музиката е негова преокупација од кога знае за себе. Уште во родното село Горна Бошава – Тиквешко, како дете ги слушал старите песнопојци и им се восхитувал на нивните интерпретации на изворните народни песни.

По завршувањето на основното училиште во родното место се запишува на Учителската школа во Скопје каде што се здобива со основна музичка наобразба. Во осмометка во село Горна Бошава го формирал првиот училишен хор и мал тамбурашки оркестар со кои учествувал на повеќе смотри и освојувал значајни признанија и награди.

Но, желбата да го оформи своето музичко образование не го напушта и тој во 1964 година се запишува на Педагошката академија – група Музика.

По завршувањето се враќа во своето родно место, но најскоре е назначен за наставник по музика во Гимназијата во Неготино. Покрај редовната настава формира гимназиски хор и мандолински орке-

тар, а по деветгодишна работа е преместен во Оновното училиште „Страшо Пинџур“ од Неготино каде што работи се до пензионирањето. И во ова училиште под негово раководство редовно работеа: мандолински и хармониски оркестар и училиштен хор. Со овие состави учествува на сите приредби и манифестиции во градот, како и на разни смотри и фестивали во Републиката.

По иницијатива на Музичката редакција на РТВ Скопје во 1973 година ја формира групата „Распеани неготинчани“ составена од постари музички ентузијасти, наставнички и наставници како и луѓе од други занимања. Сите тие

стар, а по деветгодишна работа е преместен во Оновното училиште „Страшо Пинџур“ од Неготино каде што работи се до пензионирањето. И во ова училиште под негово раководство редовно работеа: мандолински и хармониски оркестар и училиштен хор. Со овие состави учествува на сите приредби и манифестиции во градот, како и на разни смотри и фестивали во Републиката.

Ристо Јовановски е истакнат собираж и запишува на народни песни и ора од Тиквешијата и пошироко. Својата огромна љубов кон музиката им ја всади на повеќе негови ученици кои израснаа во познати и истакнати интерпретатори, музичари и музички педагози.

Хронологијата на музичкото живеење во Неготино и пошироко и

околу 60 запишани и мелографирани песни ги внесе во неговата книга „АБРЕ ГОЦЕ, АБРЕ САРАФ ГОЦЕ“ издадена во 2004 година.

Пензионириот наставник и големиот вљубеник во музиката, Ристо Јовановски сега е член на групата „Распеани пензионери“ од Неготино и сè уште музицира на мандолина. ■

Петар Стефанов

Поетско катче

САКАМ...

*Сакам да јеам за висотинаша.
Таа е една ама вредна.
Лагише се безбрзо.
И еве, во главаша мисли рој:
Висотински сакав, само една.
Во неговише очи ја вишов нае,
Најубави чувстваша щоа беа.*

*Пеам и ѕварам за висотинаша.
Пишуваам и џеозија,
За рапоси и ѕаги,
Висотинаша е една, меѓу сите лаги.*

*И сега, кога јишишувам за неа
Со џенкало в рака,
Се скавам на минашош
И си џойнерувам дека било ѡака.*

*Сакам да јеам за наасмевкаш
Што лицашти ги краси,
Која во некој момент може
Дури и живошош да ни го сиаси.*

*Секој ѕребра во душаша
Наасмевка га крие,
Срцешто јшогаш џорадосно бие,
Па заштоа не чекајше вие!*

*Не престанувајше никогаш да се
смееше!
Во срцето љубов да ви блика,
Ог очише висотинаша да ви се чиша,
На вашешто лице наасмевкаш ве вика.*

*Сакам да јеам за среќаша,
Што некој од надвор ни ја јраша,
Сите га се среќни сакам,
Таа со јари не се кујува
Среќаша со љубов се ѡлаќа.*

*Некој рекол: да го имаш
Тоа што го сакаш е усје,
Да го сакаш щошто го имаш е среќа.
И заштоа, сакајше го она
Што го имаше – ќе бидејше среќни,
Исполнети со рапоси
Ќе се вратиште во вашаша младост.*

*Ја сакам џеозијаша, љубоваша и
среќаша
И луѓешто што висотинаша ја
зборувааш ги сфаќам
И заштоа оваа џесна ви ја јраќам.*

Ангелина Ангеловска,
пензионерка од Велес

Во Кавадарци се гради центар за згрижување на стари лица

Во локалитетот „Парк“ во Кавадарци на површина од околу 7.000 м² и во непосредна близина на Градскиот парк, фирмата „Грков – Унион“ како инвеститор, започна со изградба на Центар за згрижување стари лица. Објектот ќе располага со корисна површина од 1.800 м² распореден во три ламели и со комплетно решена инфраструктура. Центарот ќе располага со 40 апартмани од 25-40 м², двокреветни, трикреветни и четирикреветни соби опремени со бања, тераса и друго. Предвидени се и простории за одмор и рекреација, трпезарија, како и службени и помошни простории.

Центарот ќе биде од регионален карактер и со одлука на Владата спаѓа во категоријата до сто корисници. Објектот, поточно, градежниот дел е завршен 80% и доколку најскоро се заокружи финансиската конструкција се планира во функција да биде ставен во 2009 година со 50% од капацитетот, со тоа што до почетокот на 2011 година да завршат сите зафати предвидени со проектот.

Извршниот одбор на Здружението на старосни и семејни пензионери Кавадарци даде поддршка на иницијативата за изградба на Центарот и со неа ќе го запознае СЗПМ како и здруженијата на пензионерите во регионот.

Во Кавадарци од поодамна постои интерес за изградба на ваков објект зашто се поголем е бројот на постари лица, односно пензионери кои доколку материјалните можности им го допуштаат тоа, последните години од животот би ги поминале во домови за стари лица. ■

Ф. Костадиновска

Поетска средба во Куманово

АЖП при ЗП Куманово веќе шест години традиционално организира поетско-музичка средба на локално и на ниво на АЖП од Р. Македонија. Оваа година темата беше „Пеам за вистината, за наасмевката и за среќата“. Деновиве во хотелот Кристал пред 275 присутни од 14 градови се прогласија добитниците на наградите. Тричленета комисија во состав: Мирија Маневска, Трајче Николовски и Стојка Трајковска, професори по македонски јазик, од пристигнати 40 поетски творби ги прогласи за наградени пензионерките:

Со прва награда под шифра „Маги“ наградена е Ангелина Ангеловска од Велес за песната „Сакам“; Со втора награда се наградени: Ѓурѓа Фимчева од Кратово под шифра „27 април“ и Јанка Гинова од Гевгелија под шифра „На Јанка и Христина“; Третата награда ја поделила: Мирија Славевска од Прилеп под шифра „Либерте“ и Фотија Стојчевска од Куманово под шифра „Крстопад“.

Инаку десет најдобри творби беа прочитани пред присутните, а потоа се продолжи во весело расположение со песна, музика и игра. ■

Б. Трајковска

ПОЧИТУВАНИ ПЕНЗИОНЕРИ !

ЕУРОЛИНК ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ ВО ДОГОВОР СО СОЈУЗОТ НА ЗДРУЖЕНИЈАТА НА ПЕНЗИОНЕРИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И СО АМСМ ВИ ОВОЗМОЖУВА 20% ПОПУСТ НА ЦЕНАТА ЗА ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД НА ПАТНИЧКИ ВОЗИЛА ПРИ КУПУВАЊЕ НА НАШАТА ПОЛИСА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД АВТООДГОВОРНОСТ

ПОВЕЛЕТЕ ВО СИТЕ ПРОДАЖНИ МЕСТА НА ЕУРОЛИНК ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ НИЗ РЕПУБЛИКАТА ДА ГО ОСТВАРИТЕ ВАШЕТО ПРАВО

Скопје тел.: (02) 3289 301; Битола тел.: (047) 242 925 ; Охрид тел.: (046) 255 588 ; Штип тел.: (032) 384 153 ;
 Гевгелија тел.: (034) 213 474; Струмица тел.: (034) 340 629; Квадарци тел.: (043) 420 862; Гостивар тел.: (042) 221 551;
 Прилеп тел.: (048) 420 071 Кочани тел.: (033) 270 083; Куманово тел.: (031) 439 560; Тетово (044) 353 270;
 Неготино тел.: (043) 371 535 ;Ресен тел.: (047) 455 666; Струга тел.: (046) 786 026 Демир Хисар тел.: (047) 275 024
 Кичево тел.: (045) 224 730 Валандово (034) 383 683

САРАВИТА Еликсири на младоста

ПРОИЗВОД СО ЗО ГОДИШНА СЕМЕЈНА ТРАДИЦИЈА

Тајната на Саравита се крие во нејзините природни еколошки состојки:

-МЕД -од контролирано еколошко подрачје; -ПЕРГА -произведена со заштитена сопствена технологија во соработка со пчелите и природата; -НАТИВЕН ПРОПОЛИС -Со идеална комбинација на продуктите на јаболкото:-Концентриран јаболков сок и јаболкова киселина. При тоа е направена таква комбинација и сооднос за да може да се конзумира без ограничување и без опасност од предозирање.

**Започнето денот со САРАВИТА
за да бидете поблиску до Природата**

Вие не можете да најдете дел од човечкиот организам каде што
 Саравита нема позитивно делување:
 -Се подобрува циркулацијата на крвта;
 -Штити од кардиоваскуларни заболубања со тоа што ги штити и прави
 еластични крвните садови;
 -Ја подобрува клеточната размена на отпадните материји и како
 резултат на тоа ја намалува осетливоста на временските
 промени-метеопатија;
 -Го регулира крвниот притисок и маснотите во крвта;
 -Ја регулира телесната тежина;

Решение за вашиот проблем со:

**ПРОСТАТА
ПОТЕНЦИЈА
АНДРОПАУЗА**

**БЕЗРИЗИЧЕН
ПРИРОДЕН ЕСТРОГЕН
БЕЗ СПОРЕДНИ ПОСЛЕДИЦИ**

**Ослободете се
од отровите
ПОТТИКНЕТЕ ГО ТЕЛОТО
ЗДРАВО ДА СЛАБЕЕ**

**Благодарение на
САРАВИТА првите
100 години не ги бројам
ЕДИНСТВЕНА МОЖНОСТ
САМО ЗА
ПЕНЗИОНЕРИТЕ!!!**

**ЗДРУЖЕТЕСЕ
И УПЛАТЕТЕ 5
ЗЕМЕТЕ 6**

&

&

&

**НАРАЧАЈТЕ НА ТЕЛ: 02/3089-438 076/450-746
046/521-222 076/432-929 077/869-863
www.saravita.com.mk**

Пет години на КУД „Ѓоко Симоновски“ Спектакуларен концерт

На концерти настапија сите секции и сите членови на Друштвото. За пет години приредени над 70 јавни настапи; одржани 9 концерти во странство.

далечна“. Своје успешно претставување има и дуетите на сестрите Добрена Јаневска и Ела Кузмановска „Дали думаш либе“. Елка Тодоровиќ ја исполни песната „Еј Јоване јорговане“, а Божана

Година Културно – уметничкото друштво „Ѓоко Симоновски“ што работи под патронот на Здружението на пензионерите од Куманово, слави петгодишниот јубилеј.

Јубилејот беше одбележан со одржување на традиционалниот концерт „Пензионерите за својот град“. Во преполната сала на Цен-

трајковска се претстави со песната „Едно име имаме“. Петар Димковски и Достана Ивановска ја отпеаја песната „Мариче лично девојче“. Пејачката група во состав Мира Илиевска, Достана Ивановска, Лепа Коцевска, Стана Кипријановска и Добрена Јаневска со песната „Повали се Илија делија“.

тарот за култура во Куманово, со дел од својот богат репертоар, се претставија сите 9 секции. Програмата имаше колажен карактер и во неа учествуваа сите членови на Друштвото.

Првиот поздрав на присутните во преполната сала го упати мешовитиот хор со песната за легендарниот козјачки командант, народниот херој Христијан Тодоровски – Карпош.

Во продолжение хорот ги испеа и песните „Марија мома убава“, „Садила Јана“, „Разгради гранка маслина“. Со намера да се прикаже дел од богатиот репертоар на фолклорната секција беа презентирани само фрагменти од сплетовите „Куманово“, „Жетварка“, „Свадба“ и „Билјана платно белеше“.

Пред околу 1000 гледачи се претставија и солистите, дуетите и пејачката група со изворни народни песни во придружба на оркестарот на народни инструменти.

Со песната „Се качило момче на јаблече“ се претстави Достана Ивановска, Буленд Даутаја и интерпретираше песната „Во туѓина

На оваа колажна програма лична творбата рецитираше пензионерката Фотија Стојчевска. Хумористите на Друштвото беа претставени со шегобијни текстови на Кумановски говор од Никола Петрушевски, кој воедно беше и водител на целовечерниот концерт.

Спектакуларниот концерт беше дополнет со мошне успешна изведба на сплетот „Билјана платно белеше“, на кој претходно беше исполнета песната „Лихнида кајче веслаше“ во интерпретација на пејачот Симеон Бојациевски.

На овој концерт за прв пат фолклорната група прикажа староградски игри.

Тоа беше изненадување за сите присутни во концертната сала. Крајот на оваа претставување на Друштвото беше изведбата на песната „Куманово, Куманово“ во исполнување на сите учесници.

Концертиот се одржа под диригентската палка на професор Александар Георгиевски, а кореографската поставка беше на Марјан Бушковски. ■

Спирко Николовски

Јубилеј на Музичкото друштво на беровските пензионери Одбележано 8-годишното постоење

, „Каде ќе идеш Еленко дадо“, „Ајде звонче, звони“, „Ајде Милке да бегаме“ - песните се дел од богатиот репертоар на Музичкото друштво кое работи во состав на Здружението на пензионерите од Општина Берово.

Со песна и на скромен начин, дновиве, членовите на друштвото одбележаа 8 години од своето постоење и работење.

- Друштвото е формирано на 7 ноември 2000 година – вели, за „Пензионер плус“, основачот и раководителот Јован Шумански. Во овој период, ја

претставивме малешевската и македонската музика и традиција на настапите на многубројните пензионерски музички ревии во Македонија. Во мај годинава достојно на гостување во Бугарија бевме и македонски амбасадори на културата во странство.

Преку друштвото, нашите членови, љубители на музиката, имаат можност да го доосмислат својот пензионерски живот.

Ние и понатаму ќе продолжиме со своите активности. Сепак, без поддршката од Здружението на пензионерите од Општината Берово и

нашето друштво не би постоело – напомнува Шумански.

Беровските пензионери – музичари, јубилејот го прославија во Пензионерскиот дом во Берово. Јубилејната трпеза беше богата, подготвена во домашни услови од страна на секој од триесетината членови.

А енергијата, пак, која што зрачи преку песните од нивниот репертоар е потврда дека Музичкото друштво и понатаму ќе ги „грее“ срцата на неговата публика. ■

текст и фото: Драги Ролевски

Охридски староградски средби 2008

Пензионерите достојни негувачи на староградскиот мелос

Една песна, една судбина. Многу песни, многу судбини. Драгоцените музички бисери, со векови таложени во ризницата на народниот пејач. Испеани од тајфи и пејачки дружини.

Охридските староградски средби се востановени во 1975 година, а непрекинато постоја до 1996 година. Годинава по 14 години пауза се обнови оваа музичка манифестија. Средбите се одржаа на крајот на септември како можност за продолжување на туристичката сезона во Охрид.

Со повторното заживување на овој редок фестивал на овие простори се поддржуваат составите и ансамблите кои ја негуваат старата народна градска музика, да не се заборават старите песни, и навраќање кон богатата градска традиција од минатите векови, која сè уште живее и е непресушен извор на нови инспирации.

Значајно е што најбрзите и доследни почитувачи и негувачи на староградскиот мелос во градските средини се пензионерите. Показател за тоа е и старосната структура на групите и на ансамблите кои годинава настапија на фестивалот. Тоа беа состави и групи од пензионери, и мал број на млади вљубеници во овој мелос, каде што од Охрид настапија Ахрида и „Езерски вез“, КУД „Распеани гевгеличани“ од Гевгелија, Пејачката група „Сирма Војвода“ од Битола, Женската пејачка група на староградски песни „Камелија“ од Свети Николе, Вокалниот инструментален состав „Шиткарски“ од Свети Николе, Ансамблот на староградски песни „Распеани струмичани“, Музичкиот ансамбл „Распеани радовишани“ и Ансамблот на народни песни и игри „Танец“ од Скопје.

Охридските староградски средби

би можеби немаше повторно да продолжат, доколку Министерството за култура не ги обезбедеше потребните средства, и доколку не беше организацијата на националната установа Домот на културата „Григор Прличев“ од Охрид.

Охридските староградски средби, се планира од идната година да станат интернационална музичка манифестија, со учество на ансамбли

од балканскиот регион и пошироко кои негуваат староградски мелос.

Посебено доживување на манифестијата беше дефилето низ охридската чаршија на сите ансамбли и групи пред почетокот на средбите, кои се одржаа на веќе познатата локација наменета за вакви манифестијации на сцената на Сараишче. ■

К. Спасески

Идеи за поубав и за поквалитетен живот

Трето доба е време кое е обременето со повеќе различни проблеми: со здравјето, со финансите, со осаменоста, со депресијата.. Се разбира дека овие проблеми се присутни и кај луѓето од сите возрасти, но во оваа доба како да се понагласени, веројатно заради фактот

што во овие години луѓето се повеќе се свртени кон себе, не одат на работа, децата се оженети, омажени итн. Повеќето од нас постарите сметаат дека проблемите се нерешливи, дека не постои лек за овие проблеми, но не е така! Постојат многу решенија, а за нив ќе дознаете ако се дружите,

ако разговарате, ако читате. Овој текст нуди неколку идеи испробани и успешни.

Пензионерите Јубе и Цвета имаат син единец, оженет со две деца со кој живеат заедно во станот од шеесетина квадрати. Иако сите се трудат да им биде убаво, проблеми колку сакаш. Најголема е борбата за простор и за мир. Тешки се и викендите и празниците кога синот, снаата и внуките одат кај другите родители. Тишината е не-поднослива, а празниците без традиционалната убавина на собирање и празнување. Навидум решение нема, нема финансиски средства да купат уште еден стан. Но сепак решение е најдено. Се договориле кај Јубе и Цвета да дојдат да живеат родителите на снаата, а во нивниот стан да се всеат младите. За задоволство на сите решението било добро, без земање стамбени кредити. Јубе и Цвета се дружат со сватовите, а секој празник сите се заедно и се среќни.

Втората приказна – идеја е за професорката во пензија, Нада. Во пензија е повеќе години и се било во ред пред да наваса болеста. Не може да

си ги извршува потребните набавки, врзана е за домот, осамена е и депресивна. Синот и ќерката не се во земјата. Финансиски е обезбедена, но е несреќна и сама. Неколкуте обиди да најде некој што секојдневно ќе и помога за одреден надомест се несоодветни. Вечерите се долги, викендите бескрајни. Но, решение нашла мудрата професорка. Едната соба ја дала на две студентки кои станале дел од нејзиното ново создадено „семејство“. Заедно јадат, се дружат, си помагаат. Животот станал поубав и порелаксиран за сите.

Студентките не даваат кирија, а баба Нада не е осамена и има се што и е потребно.

Третата приказна е за две пензионерски семејства со мали пензии. Лекови, струја, парно, телефон. Не стига. Животот е тежок, на моменти неподнослив. Децата не можат да им помогнат на едните, а другите ги немаат. И решиле комшиите Николови и Петрови да живеат заедно во едниот стан, а другиот да го дадат под наем. Одеднаш сите трошоци се преполовиле, а секој месец доафале и нови

средства од киријата. Животот се изменил на многу подобро. Тука се, во истиот влез, околу нив се сите познати и пријатели, се дружат, пијат кафе заедно како порано, играат карти, си помагаат. Финансиските проблеми исчезнале, без кредити, без позајмици и без ригорозно штедење. Среќни се и задоволни во новосоздадениот мини „пензионерски дом“. Дури одат и на заеднички излети.

Веројатно постојат уште многу идеи и примери за решение на најразлични пензионерски проблеми. Такви примери се замена на поголем за помал стан, преселување и живеење во помало место, најчесто е тоа родното место или на пленина или крај езеро, производство на сопствен зеленчук и овошје, додатна заработка итн. Размислувајте и барајте решение кое ќе биде најсоодветно за вашиот проблем и дружете се. Годините се броени нема многу време, користете го и туфото искуство. Се надевам дека ќе најдете решение и ќе го подобрите квалитетот на својот живот во секој поглед. Среќно! ■

К.С. Андонова

ПРОЗА | Од книгата „Трпана“ од писателот Васко Поповски

Трпана

Вовед

Познато е и потврдено уверувањето дека, ќе имаме помалку ТРПАНИ и ТРПКОВЦИ, ако го смениме нашето однесување кон нив. Во тоа мало, мудро и магично зборче составено само од три букви АКО, се наоѓа клучот за таквото поинакво однесување. Затоа овој вовед го насловив:

АКО!

АКО можеш да го видиш уништеното дело на својот живот и без ниеден збор повторно да го изградиш, или без воздишка и протест да ја поднесеш загубата на макотрпно стекнуваното;

АКО можеш да бидеш вљубен, но не и луд од љубовта, ако можеш да бидеш силен, но сепак да останеш нежен, да не ги мразиш оние што тебе те мразат, но сепак да се бориш и браниш;

АКО можеш да слушнеш како твоите зборови ги извртуваат лошите за да ги раздразнат глупавите и да слушнеш како лудите усни за тебе лажат, но притоа самиот да не изречеш ниту една лага;

АКО можеш да го сочуваш достоинството и главата, ако можеш да си скромен, иако си советодавец на кралевите;

Ако можеш да ги сакаш своите пријатели како браќа, но ниеден да не ти биде се и всја;

АКО можеш да размислуваш, набљуваш и запознаваш, но никогаш да не станеш скептик и рушител;

АКО можеш да мечтаеш, не мечтата да не ти стане господар, да размислуваш, но не да бидеш мечтател;

АКО можеш да бидеш силен, но никогаш див;

АКО можеш да бидеш добар и умен а да не си чистунец, ниту ситничар;

АКО можеш по поразот да ја добиеш победата и да ги примиш подеднакво двете стапици;

АКО можеш да сочуваш храброста и главата, кога сите останати ќе ја загубат, тогаш кралевите, боговите, среќата и победата ќе станат твои послушни робови.

И она што повеќе вреди од сите

кралеви и сета слава е да бидеш ВИСТИНСКИ ЧОВЕК и од тебе да зрачи човечкото што секој го посакува. Со овие и други вредности ќе ги надиграш игрите на својата судбина. Од секој што ќе го запознаеш, нешто ќе научиш.

Учењето е богатство. Првото се стекнува тешко, а не се троши, а второто полесно и лесно се троши. Верата се купува, а не се продава. Таа се сака. Мудроста најпосле не учи дека од се по нешто се прави, а од неписмен ништо.

Од авторот

Со првата белина што доаѓаше од изгревот на сонцето, веќе се најавуваше рафањето и на тој ден. Тоа се случуваше скоро исто како и во претходниот ден од тоа време. Разлика голема немаше. Таа се изразуваше само во календарот на тековната година. Со тој ден заправо се намалија нејзините денови.

Како и секогаш кога небото е чисто, рафањето на тој ден започна со изгревот на летното сонце. Неговите зраци во ова високо планинско село, втасува секогаш малку подоцна.

Причината за тоа сите ја знаеја. Тоа беше високата планина која со своите остро врвови беше вековно надвисната над селото што одамна беше загнездено во нејзините поли. Со деноти сонцето, тоа се случуваше и лете и зиме. Притоа се забележуваше само една не беззначајна разлика. Летниот ден како и секаде беше подолг.

Кога ќе встасаше зимата со снегот и неговата еднолична белина, тој беше покус и побрзо поминуваше. Тогаш долгата зимска ноќ како да сакаше да го замени денот. Само што се најави тој летен ден и се разголе со сета своја убавина, во селото качен на коњ, втаса неочекуван првиот гостин. Тој беше познат како трговец со кожи. Немаше жител на тоа село што не го познаваше. За нив тој беше од голема корист за тоа што редовно го посетуваше селото и притоа ги откупуваше кожите. Од таа обврска селаните беа сосема ослободени.

Штотуку навлезе во центарот на селото што селаните го викаа средсело. Гостинот со својот поглед се сретна со

првите негови ранобудници. Тоа беа двајца неразделни другари и како такви ги познаваа сите. Веќе беа во поодминати години, а другаруваа без прекин уште со првото заодување. Раствеа заедно и куките им беа во едно маало. Ениот се викаше Нико-

вори што траеа подолго и секогаш од поголемо значење за селото. Тоа особено се случуваше со двајцата дојдени старци кои имаа богато животно искуство. Нивните совети често беа упатувани на помладите. Кога втаса новодојденецот, средбата со нив беше неодминлива. Откако го врза коњот за еден плот, гостинот се упати право кон нему познатите двајца мудреци. Првиот контакт со нив почна со зборовите: - Ајде нека ни е среќен денот!

Одговорот беше краток: - Како за сите така и за нас.

Веднаш потоа, гостинот се ракува со домаќините, седна до нив и се поднаести на гредата.

- Многу си подрнли. Се гледа дека си многу пргав. Те знаеме и за наш добромислен - се огласи прв стариот Коле додавајќи: - се гледа дека не ти е прв пат во селово. Сме чуле за тебе, ама со тебе не сме имале работа.

- И вашата желба нека се остави

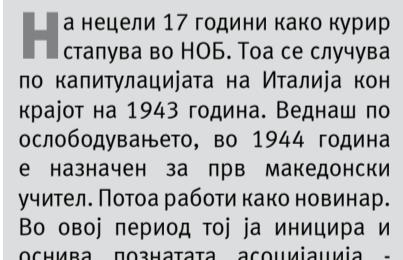
- одговори веднаш гостинот. Откако малку здивна, продолжи: - Прво да го кажам името. Ме викаат Илија.

Немам некој занает. Се занимавам со трговија. Купувам и продавам кожи и од тоа живеам.

- Идам наваму и се мислам - продолжи потоа тој: - Колку што мислам уште повеќе се чудам. Кајви беше умот да дојдете ваму во овие планински пустелии. Се чудам и не можам да се изначудам. Без причина сигурно не било. Верувам уште повеќе дека тоа не сте го направиле од ќеф. Ем овде високо во планинава, ем многу далеку од градот. За да се решиш овде да дојдеш, ти треба да потрошиш скоро цел ден. Тоа не е малку. Далечинава е голема и навистина не се доодува.

- Ајде што е далеку се чудеше тој и натаму, - ама и угорница не ти дава да здивиш. Оди, оди и душата ќе ти дојде на носот. Ти се чини како да нема крај. Вие си ја знаете подобро таа работа - гласно и љубопитно размислуваше далечниот гостин. По тоа што до сега го изусти, се гледа дека си многу искусен човек - позеде првпат Коле кој беше постар од неговиот другар Исмет за само една година. Откако ги забриша долгите мустафи, се реши да даде свое објаснување.

Творечки портрет на писателот Васко Поповски

На нецели 17 години како курир стапува во НОБ. Тоа се случува по капитулацијата на Италија кон крајот на 1943 година. Веднаш по ослободувањето, во 1944 година е назначен за прв македонски учител. Потоа работи како новинар. Во овој период тој ја иницира и оснива познатата асоцијација - „Сојуз на македонски муслумани“. За оваа заслуга таа го прогласува за почетен и доживотен претседател.

Во овој период тој се јавува и како автор на првиот македонски стрип објавуван во весникот „Македонска задруга“ под наслов

„Павле Караасан“. Воедно тој е и основач на ОСТЕН со истоимената карикатура објавувана во овој весник.

Неговото книжевно творештво што почнува подоцна го чинат следниве романи(прозни дела):

„Комити“, „Анка и Ајша“, „Кандилото на Корун“, „Вртикан“ , „Деленици“, „Заталкани судбини“, „Тутуле бале“, „Човештина“, „Шмешкар“, „Гласот на народот“, „Пост“, „Животни врвици“, „Небидница и надеж“, „Човекот за човекот“, „Непокор“, „Трпана“, „Судбо моја судбино“ и последниот што носи наслов „Шутрак“ .

Внук е на преродбеникот Васил Икономов.

И она што повеќе вреди од сите

ZEGIN MEDICA

СТОП за ГРИПОТ

Спречете го грипот пред тој да Ве
спречи Вас

Вакцина, апликација
на вакцината и лекарски
преглед за цена од
400 денари

 VAXIGRIP®
Лидери во заштитата

Работно време :
понеделник - петок
07:30 - 21:00
сабота
08:00 - 20:00

ЗЕГИН МЕДИКА

Бул. " Партизански Одреди " бр. 25/1-1 1000 Скопје
веднаш до **АПТЕКА ЗЕГИН БУЊАКОВЕЦ**

Тел : 02/ 3 125 299

sanofi pasteur

The vaccines business of sanofi-aventis Group

**№1 СВЕТСКИ ПРОИЗВЕДУВАЧ НА
ВАКЦИНИ ПРОТИВ ГРИП**

Оригинална француска вакцина

„Богати“ пензионери баrale кратење на пензите

Пензионерите со највисоки пензии, оние со примања поголеми од 25.000 денари, сметаат дека се онеправдани од нееднаквото зголемување на пензите. Според информациите, иницијаторот што ја дал оваа одлука за преиспитување на Уставниот суд е пензионер, кој спаѓа во категоријата со највисоки пензии.

Претседателот на Сојузот на пензионерите, Душко Шурбановски потврдува дека пензионерите со повисоки пензии не биле задоволни од тоа што процентот на зголемување на пензите е поголем кај помалите пензии.

- Вистина е дека пензионерите кои се со повисоки пензии се јавуваат и реагираат во Сојузот уште од почетокот на годината кога се донесе владината одлука. Тие сметаат дека се онеправдани со тоа што процентот на зголемување не е еднаков, тука е скалест – вели Шурбановски.

Уставниот суд неделава поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на одлуката на Владата

донасена на почетокот на годината, со која се утврдува процентот на усогласување на пензите. Тоа предвидуваше зголемување на 13 отсто за пензите до 6.000, 8,3 отсто за пензите до 10.000, 5,4 отсто за пензите до 15.000 и 3,4 отсто за пензите над 15.000 денари.

Судот смета дека усогласувањето на пензите е поинаку од предвиденото во Законот за пензиско и инвалидско осигурување, според кој пензите треба да се усогласуваат според раслот на платите и процентот на инфлацијата.

Но, Сојузот на пензионерите смета дека не станува збор за усогласување, тука за еден вид социјален пакет.

- Владата одреди можност да даде повеќе на пензионерите со мали пензии, за да го неутрализира шокот од цените со поскапувањата. Затоа и најголем процент на зголемување има кај најмалите пензии. Се работи за еден вид социјален пакет. Нема зошто да се чувствуваат онеправдани пензи-

онерите со највисоки пензии, тоа не се средства од пензиското фондове. Не се врши прелевање на нивните средства за сметка на пониските пензии, туку овие средства се даваат од буџетот како вид социјален пакет. Ова зголемување е надвор од редовното усогласување на пензите според трошоците за живот и просечната плата – објаснува Шурбановски.

Според него, голем дел од пензионерите, дури осум отсто земаат под 4.000 денари пензија. Со редовното усогласување тие би добиле само плус 400 денари, но со дополнителното усогласување добија плус 1.200, што значи 5.200 денари пензија. Пензионерите кои ги затековме во паркот „Жена борец“ се револтираат од реакцијата на „богатите“ пензионери.

- Иако добиваат помал процент, во пари речиси исто е зголемувањето. Зарем на нас да ни забележат за покачувањето што живееме мизерно со десет пати помали пензии од нивните. Срамота е – коментираат пензионерите. Според податоците од Пензионерскиот сојуз, околу 1.500 пензионери земаат над 28.000 денари месечно. Тоа се претежно поранешни вработени на повисоки функции во државните институции за внатрешни работи, судството, банкарството, како и носители на партизански споменици. Доколку Уставниот суд ја оспори одлуката на Владата за скалесто зголемување на пензите во наредните три години, околу 263.000 пензионери ќе останат без ветеното покачување. ■

Маја Михајловска, Шпци

Тројца старци делат седум квадрати

Од управата на Домот признаваат дека немаат услови да им обезбедат поголема удобност на станите, кои за престојот плаќаат 7.000 денари месечно

алиштата ги ставаат внатре, или ги туткаат во шкафови кои не собираат се – се жалат состанарките Божана Наумовска (86) и Проќа Петковска (59).

Ништо покомотно не е ни во сите машките штитеници.

- Во собата сме тројца и тесно е. Не се ставени сандачиња за облека, а плус собата е поделена на два дела, зашто имаме и еден слеп жител што не станува од кревет. Алиштата ги ставаме кој како ќе се снајде, јас повеќето ги носам на мене, каде на друго место да ги ставам - изјави Киран Петковски (82).

Од управата на Домот признаваат дека немаат услови да им обезбедат поголем комодитет на станарите, кои за престојот плаќаат од шест до седум илјади денари месечно.

Просторот за сместување е под европските стандарди, кои налагаат соба за двајца згриженчи да не биде помала од 16 квадратни метри. Во Битола старците имаат речиси половина простор помалку.

- Сместени се 140 корисници, колку

и

што од попоп шапката фали во тесниве одајчиња во кои натисканите живееме по тројца, се жалат старите лица што се на дочекување во Старскиот дом „Сјурајдер“ во Битола. Тие велат дека, освен за леглата, место за пакет не останува, па алиштата ги чуваат под кревет или во шкафови. Поради големата навалица на кандидати за сместување, објектот стана претесен. Граден пред 40 години, располага со 48 соби широки по 7 или 9 квадратни метри, кои денес не ги задоволуваат европските стандарди за герiatricко сместување. Во него се згрижен 140 старци од битолскиот регион и пошироко, а на листа на чекање има уште 30 лица.

- Просторот е тесен за во него да живеат три жени. Работите ги чуваме под кревет. Во соби во кои има по една гардероба, сите три станарки

и

што имаме и кревети. Наместо по двајца, некаде се по тројца. Се е преблокирано. Проблемот е наследен. Нема простор секој по еден шкаф да стави. Има соби во кои се обидовме да ставиме повисок регал за алишта, но не го собира, па некаде нема ни каде да ги чуваат алиштата – изјави директорот Благој Илиевски.

Во последно време како никогаш порано, расте интересот за сместување во Домот.

Листата на чекање секој ден се зголемува со нови кандидати. Според Илиевски ова докажува дека се надминуваат старите начини на размислување во Битола, дека средината ќе ги испишува ако децата ги дадат родителите во дом. Досега не се вложени средства за проширување на Домот. Делови од објектот имаат сè уште азбестни плочки, кои се штетни за здравјето.

- Немаме пари за поголеми зафати. Но со општината, под чија заштита сме, се договоривме да конкурираме до европските фондови во ноември. Имаме подготвен проект за надградба на едниот павилјон. Тој би се градел според европски стандарди за што ќе бидат потребни шесто илјади евра – додава директорот.

Европските стандарди според кои се градат старите домови во развиените земји се многу ригорозни. Тие не допуштаат по тројца станари да живеат во мали соби. За да се поправи ситуацијата потребни се пари, а Домот годинава сè уште не ги прими 1.5 милион денари, средства што Министерството за трут и социјална политика требаше да им ги испрати за инвестиции или за реконструкција. ■

Жанета Здравковска
„Дневник“

Општини и невладини организации во битка за поздрав живот

Стоп за високата смртност во источна Македонија

Виница е прва во државата според смртноста од циркулаторни заболувања, Свети Николе и Струмица според смртноста од малигни заболувања, Кочани и Виница според новорегистрирани малигни заболувања, Берово е трето според општиот морталитет итн.

Смртноста во Македонија се зголемува, а меѓу најпогодените е источниот или Брегалничкиот регион. Тоа го покажува истражувањето, кое трае една година, во рамките на проектот

„Само здрави граѓани градат здраво општество“, кој по иницијатива на НВО „ЕхоГ“ од Штип го спроведоа невладини организации од седум града од југоисточниот регион, обединети во НВО-мрежата „Хуманет“. Во истражувањето беа вклучени и повеќе лекари и други медицински работници од регионот.

Со децентрализација во Македонија, голем дел од надлежностите што се од суштинско значење за социјекономскиот опстанок на населението, меѓу кои и здравјето, сега е надлежност и на општините. Тоа многу ја зголемува одговорноста на локалните власти, но и на граѓанските асоцијации и на самите граѓани во решавањето на проблемите, од кои меѓу најсеризантите се тие од здравствената сфера. Во истражувањето ги користиме официјалните податоци од надлежните здравствени установи, а спроведовме и анкета меѓу 1.000 граѓани во регионот – вели Бети Пееви, претседателка на „ЕхоГ“ и координаторка на проектот.

ЛОКАЛНИ ПЛНОВИ ЗА ПОДОБАР ЖИВОТ

Како виновник за вкупната состојба се посочува и лошо организираната здравствена заштита, особено немање пристап до здравствените установи на жителите од руралните средини, кои често до првите амбуланти одат и по 20–30 километри, функционирајќи на служби за итна медицинска помош само во најголемите градови, како и лошата опременост на здравствените установи во регионот.

Во „Хуманет“ велиат дека ваквата состојба мора број да се менува. Истакнуваат дека проектот за отворање 93 селски амбуланти и најавите од Владата за обезбедување пари за опремување на медицинските установи во регионот може да биде прв позитивен чекор и знак за почеток за решавање на проблемите.

По завршувањето на истражувањето, во општините во регионот беа направени локални акцијски планови за промоција на здравјето и за превентивна здравствена заштита. Во Штип и во Виница тие се веќе усвоени од општинските совети. Заврши изработката на регионалниот акцијски план. Најавено е дека ваквите проекти ќе се спроведуваат и во другите региони во Македонија. ■

Љубчо Шатевски - Дневник

За заштита на здравјето ќе се мери зрачењето од радон

Во нашата држава од овој месец во 400 домови ќе започне мерење на радонот. Но што е радонот? Радонот е природен, радиоактивен гас, алфа - емитер, без мирис и боја. Доаѓа од подлабоките слоеви на почвата и потекнува од фамилијата на природните ураниуми.

Во нашите домови влегува од порозноста на почвата, од карпите и од водата. Кога е концентриран е опасен за здравјето. Постојаната изложеност на радон го нарушува здравјето и посебно атакува на белите дробови, кога во најлош случај предизвикува рак.

Радонот се наоѓа и слободен во природата, но и во вештачките нуклеарни извори како што се нуклеарните централи. Оној што се наоѓа во природата, а кој потекнува од ураниумот – вели Душко Нелковски, началник на одделението за радиоекологија во Републичкиот Завод за здравствена заштита, може да биде сериозна закана за здравјето. Затоа во светот одамна се следат концентрациите на овој гас и се превземат заштитни мерки. Населението се запознава со карактеристиките на гасот, а во одредени законски регулативи е вградена стратегија како да се спречи неговата концентрација. Токму затоа и во Република Македонија, РЗЗЗ започна со акција за мерење на концентрациите на радон во домовите. Директорот на РЗЗЗ, Азиз Положани посочи дека оваа акција е потребна за мерење на радонот и е во согласност со Европската регулатива, бидејќи во нашето опкружување има ендемски места со поголемо зрачење на радонот, како од почвата така и од градежни материјали. Во оваа акција

мерењата ќе се вршат најпрвин во становите кои се наоѓаат на приземје, бидејќи според научните студии тука концентрацијата на радон е повисока отколку на повисоките катови. Исто така радонот ќе се мери и во градините и во училиштата. Значи, во 400 домови (приземје) ќе бидат поставени детектори за мерење на радонот. Дистрибуцијата на детекторите ќе се изврши преку десетте заводи за здравствена заштита во Републиката. Детекторите се бесплатни, со мали димензии од неколку сантиметри. Не се опасни по здравјето, а на граѓаните ќе им се даде упатство за ракување со нив. Детекторите ќе останат во домовите 3 месеци. Потоа, ќе бидат однесени на анализа и читање во РЗЗЗ. Акцијата ќе трае една година и мерењето ќе се врши 4 пати. Доколку во одредени домови се регистрира повисока концентрација на радон, откако ќе биде завршено и последното читање на резултатите од детекторите се препорачува да се направи дренажа. Во светот тоа веќе се прави со градежна инвервенција на објектот со инсталациони цевки и тоа не би

требало да чини повеќе од 400 евра. Инаку, првичните, пилот мерења што се направени во Скопје, Охрид, Крушево и Битола покажале дека концентрациите на радон се во рамките на препораките на Е.У. и не се поголеми од 400 бекерели на кубен метар за изградени, и 200 бекерели за објекти во изградба.

Бидејќи повозрните лица најчесто живеат во приземни простории, а според истражувањата концентрациите на радонот се токму таму поголеми, се смета дека и нивното здравје може да биде најзагрозено, особено ако се знае дека тие најголемиот дел од денот го минуваат во домот.

Препорака е да се прави почесто проветрување на станот со отворање на прозорците и вратите за свеж воздух да стаса до аглите на просториите каде радонот најсилно се концентира и задржува.

По завршувањето на бесплатната акција, доколку некој сака во домот да му биде измерена концентрацијата на радон тоа ќе чини само околу 10 евра. ■

Костадинка Кајмакоска

Како и зошто во интернистичка ординација

Најчести посетители на интернистичките ординации – велат лекарите специјалисти, се лутете од третата доба. Листата на заболувања кои се третираат во овие ординации е долга.

Тука се споменати, покачениот крван притисок, заболувања на црниот дроб, жолчката, срцето, абдоменот. Тоа се само дел од заболувањата за кои се бара дијагноза и лек. Сега прашање е како и што треба да направите да стасате до овој вид на специјалистички ординации. Се разбира, прво ќе појдете кај Вашиот

избран матичен лекар. По прегледот кај него, во зависност од неговото мнение или наоди ќе добиете упат до специјалист по интерна медицина.

Во Скопје како и во другите градови во Републиката, докторите специјалисти по интерна медицина работат во рамките на здравствените домови кои спаѓаат во јавното здравство. Поголемиот дел од овие ординации се опремени со ехо – дијагностички апарати.

Ако имате потреба од ваков тип на преглед, со што поблиску и ќе добиете преглед и евентуална дијагноза, за

што ќе парциципирате 50 денари, доколку сте осигуреник на Фондот за Здравство. Во спротивно, услугата се плаќа целосно. За ЕКГ, како и за стрес – тест, парциципирате исто – 50 денари.

Доколку е потребна консултативна здравствена услуга од терцијарната здравствена заштита докторот специјалист по интерна медицина ќе ви даде мислење со кое се враќате повторно кај Вашиот матичен лекар, кој пак ви дава упат до препорачаната здравствена установа. ■

К. К.

Здружение на пензионерите - Чайр

Трибина за здравствената заштита

Здравствената заштита на пензионерите – лица во третата доба од животот - зазема истакнато место во работата на Здружението на пензионерите во Чайр. Тоа деновиве дојде до израз и на трибината на која за превентивата од разни заболувања, односно за поголемата грижа на општеството за здравјето на старите лица, зборуваше д-р Анкица Станоевска, лекар по општа медицина. Нејзината долгогодишна лекарска практика и умешноста своите стручни познавања од медицината да ги изнесе на популарен начин, овозможија целта да биде целосно постигната. Имено, педесетина присуствуваат на заседа за повеќе аспекти на здравствената заштита: правилната исхрана преку консумирање здрава, најчесто варена храна, богата со салати и

зеленчуци; за употребата на лековите (трајност, чување, и сл.); за заштита од срцеви заболувања; за значењето на употребата на млекото и млечните производи во исхраната итн.

Од оваа мошне полезна трибина произлего и два предлога: во објектите каде што живеат најмалку два-сет лица – пензионери, да се постават сандациња за прва помош и во соработка со Фондот за здравствена заштита да се вложуваат постојани напори за подобрување на здравствената заштита на старите лица.

Деновиве пред околу 150 пензионери во клубот на пензионерите во Гази Баба за здравствените проблеми на пензионерите зборуваше д-р Никола Стојановски, претседател на Комисијата за здравје на СЗПМ. ■

П.М.

20 куси и брзи совети за подобро здравје

1. Јадете едно јаболко дневно.
2. Водете грижа за стапалата.
3. Зголемете го внесувањето на калциум.
4. Масирајте ги длаките.
5. Секој ден пијте барем две чаши чај од наене.
6. Не пијте кафе по 14 часот.
7. Набавете течност за промивање на устата.
8. Јадете повеќе барена храна.
9. Јадете лук и кромид.
10. Секој ден земајте барем една чаша јогурт или кисело млеко.
11. Шеќерот заменете го со мед.
12. Користете маслиново масло.
13. Телефонирајте стоејќи.
14. Вежбајте барем една минута дневно.
15. Зголемете ја концентрацијата грицкајќи семки, сончоглед, суво грозје, бадеми и др.
16. Земајте С и Е-витамин.
17. Шетајте.
18. Дружете се.
19. Бидете позитивни.
20. Бидете благодарни и задоволни со она што го имате.

К. С. А.

Изненадувачки резултати од една најнова британска студија

Депресивен првиот ден по пензионирањето

Пензијата се очекува со нетрпение – додека не дојде, покажале одговорите на две илјади анкетирани испитаници

„Кога веќе еднаш и таа пензија“, е воздишка која е универзална на сите меридијани. Кога ќе се навлезе во завршните години од работната кариера и кога пензионирањето е на повидок, главното чувство е очекување на голема промена, на опуштање од секојдневната рутина за одење на работа, од сообраќаен метеж, од стресови на работното место...

И планирање дека, на крајот ќе се заврши сè она што, поради недостиг на време, не можело да се сработи додека се работело...

Но, радоста трае – сè додека не осамнадесет „првиот ден“ од остатокот на животот“, првиот ден во пензија.

ТАЖНИ, ИЗГУБЕНИ, ВОЗНЕМИРЕНИ...

Ако судиме според резултатите на тукшто објавената студија за животот во пензија во Велика Британија, сништата за пензионерската идила се разбиваат веќе првиот ден надвор од работата: повеќе од 50 отсто нови пензионери првиот ден без работни обврски го дочекуваат во голема депресија.

Најчестите одговори кои две илјади учесници во истражувањето, избрани како статистички „репрезентативна мостра“, ги давале на прашањето како се чувствуваат првиот пензионерски ден, биле: „тажно“, „изгубено“ или „вознемирено“.

На некој начин „среќни“ се чувствуваат 48 отсто од анкетираните, што е искоментирано како изненадувачки, особено од перспектива на оние кои со нетрпение очекуваат да ги исполнат условите за перманентна разделба од работните обврски.

Многубројни се причините кои се наведени како образложение за недостаток на радоста на самиот почеток на пензионерското доба.

На едни им недостасувале колегите, на други обврската убаво да се облекуваат, а на некои дури и она што е главно причина за радување на пензионирањето: притисокот и стресот што ги предизвикува работата и работното опкружување.

Споменатото истражување открило и дека повеќето сакаат одењето во пензија, наместо отсечното „денес работиш, а од утре си пензионер“, да биде постапен процес, работните обврски да се намалуваат постапно, така што во одреден период би се скратувало работното време, што како резултат би имало одвикнување од една

м-р. С. Кутузовска

Пензионери консумирајте киви

С поголем е бројот на пензионерите од подрачјето на општините Гевгелија, Богданци, Валандово и Дојран кои се занимаваат со одгледување киви во нивните дворови со посебен акцент на сортите монти, бруно, аликон итн.

Станува збор за еколошки здрави плодови, бидејќи не ги напаѓаат болести и нема потреба од хемиска заштита.

Нивната консумација е во текот на зимскиот период кога на човекот во

рутина и навикнување на друга.

Но, она што е предочено како нов податок, е дека поголемиот број луѓе и по исполнувањето на условите за пензионирање остануваат да работат. Главно поради изнуденост.

Во Британија, годините за пензионирање се 65 за мажи и 60 за жени. Но, во последните 15 години бројот на оние што работат и по овој лимит е зголемен за 55 отсто, па Британија денес има околу 1,3 милиони „вработени пензионери“.

За повеќето од нив (63 отсто), главна причина за тоа се – парите, односно таквите услови дека од пензијата не можат пристојно да живеат.

Повеќето студии што го анализирале социјалниот статус на британските пензионери (ги има вкупно 11,2 милиони) покажуваат дека оваа општествена група е позадолжена од работниот дел жители. Тие денеска, во просек, дождат четири пати поголеми суми отколку пензионерите од пред десет години.

Станува збор главно за кредити за станови кои се под хипотека. При тоа, во најтешка ситуација се оние кои имаат над 80 години, а не успеале навремено да се ослободат од долгот. Такви се повеќе од 60.000.

КОРИСНИ СОВЕТИ И ЗА ДРУГИТЕ

Меѓу „стратешките“ совети за тоа „како да живите во остатокот од животот“, најчесто се спомнуваат следните:

Планирајте:

Бидејќи знаете дека ви претстои пензионирање, планирајте што ќе работите, која нова животна улога ќе ја преземете. Сметајте дека пред вас се околу дваесетина години – сосема доволно да се надомести многу од пропуштеното.

Комуницирајте:

Пријателите од работа, без кои останувате, треба да ги замените со нови. Понајдете хоби, станете член на некое здружение, сега воспоставете поинакви врски со оние со кои некогаш сте работеле, кои исто така, отишле во пензија.

Редефинирајте се:

Додека работите, се поистоветуват со работата. Затоа, во пензија приоритет постапува пронаоѓањето на новата смисла на живеење, редефинирање на идентитетот. Не доведувајте се себе си во ситуација – според еден британски совет – да се „вртите“ низ поранешната фирмa, некој од помладите колеги да не ви соопшти нешто што нема да ви се допадне: дека сега, како пензионер, не сте задолжени да доаѓате на работа... ■

м-р. С. К

ZEGIN

Тутунска банка

ЗЕГИН - ВАША СЕМЕЈНА АПТЕКА
ЗДРАВЈЕ СО НАЈЕВТИН ЛЕК

до 50 %

**НАСКОРО
НОВО ОД ЗЕГИН
ЗА ПЕНЗИОНЕРИТЕ**

Зегин врз основа на договорот за ексклузивно партнерство со Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија (СЗПМ) и во соработка со НЛБ Тутунска банка излегува со нова извонредно поволна понуда за своите верни и лојални купувачи од категоријата - пензионери.

Зегин и НЛБ Тутунска банка склучија договор за издавање на кобрендирани картички.

Со картичката на пензионерите ќе им се овозможи одложено плаќање до 12 месеци без камата и грејс период до 45 дена, а ќе им бидат достапни и низа други поволности кои за нив ќе ги обезбедат Зегин и НЛБ Тутунска банка. Со картичката ќе може да се купуваат лекови и препарати од ОТЦ програмата, медицински препарати, средства за хигиена и други производи од аптеките на Зегин, опфатени со „Шемата за лојалност“. ВУВо рамките на понудата спаѓаат и повластените здравствени услуги за сите корисници на Системот на бенЕфициирани цени.

Идентификацијата на корисниците - пензионери, кои ќе ги користат бенефициите на Системот на бенефициирани цени ќе биде преку единствената кобрендирана Вплатежна картичка на Зегин и НЛБ Тутунска банка. Кобрендираната картичка на Зегин и НЛБ Тутунска банка претставува кредитна картичка наменета за сите клиенти на Зегин и НЛБ Тутунска банка.

ЗЕГИН - ХРАМ НА ВАШЕТО ЗДРАВЈЕ

ЗЕГИН - ЧЛЕН НА МУЛТИНАЦИОНАЛНИОТ ФАРМАЦЕВТСКИ КОНГЛОМЕРАТ МАЈЛСТОН - ИСЛАНД

крстозбор

пензионер плус	пејачка на народни пејачки (слика)	грубо платно	афирмација	руско м. име		река во виетнам	артистот навара (иниц.)	австрисија	буква од алфабетата	косидан брек	лична заменка
бразди					феривит афирмација						
одрекување од некое право (франц.)									ж.име		
автознак за сараево			година пред нова ера следбеник на аријанизмот					народ потчинет под турците			
келвин	земјишна мерка сметалка (лат.)					вид полуправитско растение					
против сите ризици (морн.)				согласка							
вид птица				каша							
писателот зилахи											
еквадорски писател хорхе											
Шпанија	азот радовишко село		италија збор за заповеден начин								
борец					ж. име нагалено						
отровен хемиски елемент											
вид игра со ореви билка со убави цветови					сребрен јодид	најголема река во Франција	модел, примерок	килоампер	првата буква	ж.име	
артистката дерек		српски пејач првата еврејска буква									
показна заменка			старогрчко собрание ж.име						фосфор еден од два тонски рода		
дамар			шахистот тиман анита екберг					афирмација			
изнудување								бариум			
италијанска пејачка											

Знаете ли дека...

Кај човекот должината од рачниот зглоб до лактот е еднаква на должината на стапалото

Главниот град на Сирија, Дамаск е најстариот населен град на Земјата. Цивилизацијата таму може да се следи напредадо 2000 година пред н.е.

Весникот „ESQUIRE“ го означи почетокот на новата ера на интерактивни весници, во која на страниците на нашите омилени весници и списанија ќе има „живи“ слики и анимации. Ова значи дека печатењето весници и списанија доживува технолошки пресврт. Новото „мастило“ наречено е е-линк и претставува иновативен начин на пишување содржини во дигитална форма. Можеби за некоја година и „Пензионер плус“ ќе го читаме во оваа форма, само да сме живи и здрави!

Во светот има околу 73 000 различни јазици, а се користат само 83. Според лингвистот Дејвид Харисон секои десет дена „умира“ по еден јазик.

Научниците од Универзитетот во Вашингтон развиле софтвер (програм) што ќе им овозможи и на луѓето со оштетен слух да комуницираат со мобилен телефон. Ова се постигнува со помош на компримирани видео-сигнали. Телефонот има вградена камера од која сликата се гледа на екранот и му помага на корисникот да чита и од устата на говорникот.

Мудрости

- ▶ Ако знаеме дека направивме зло, а одбиваме да го признаеме тоа, уште повеќе сме виновни.
- ▶ И змијата памти кој и застанал на опашка.
- ▶ Кога би можел при заминување да го оставиш увото, што ли се не би слушнал.
- ▶ Куќата која процветала со насиљство, ќе се разрушши со проклетство.

Од македонското народно творештво
Марко Чепенков

ЛОША МИСЛА

Одејќи св. Јован при Бога да му се моли за некој сиромашни луѓе, го сретнал по патот некој сиромав човек. Откако разбрал дека ќе оди св. Јован при Бога, му се помолил да му каже на Бога да му даде Господ една крава да си ја молзи и да си ги храни дечињата со маштеница, како и неговиот комиџија.

Св. Јоан му се молел на Бога за сите луѓе и најпосле му посакал една крава да му даде на сиромавиот. - На тој сиромав што ти рече да ми дадам една крава - му рекол Господ - да му кажеш да ми се моли да ми дадам на сиромавиот на комиџијата уште една крава и после ќе му дадам нему една. Идејќи си Св. Јоан назад, го сретнал сиромавиот што сакал крава и му кажал како што му рекол Господ. Како, како да му се молам на Бога да му дадел уште една крава?! Триста години да немам крава, нема да му се молам на Бога да му даде уште една крава, на комиџијата да му се сторат две, и после да ми даде една мене. Јас молам Бога дејне-ноќе да му умре на комиџијата таа што ја има, а пак Господ сакал да го молам да му даде две крави.

Ете вака да му кажеш на Бога ако одиш другпат. Кога ги чул тие зборови св. Јоан од тој сиромав што имал толку лоша мисла, се почудил И си рекол сам во себе: - Затоа Госпо, сполај му, не ти дал и нема да ти даде.

Афоризми

Трпението, љубезнота, љубовта, радоста, добрата волја, среќата, мудроста и разбирањето се особини кои не стареат. Негувајте ги и ќе останете млади со душата и со телото.

Стареењето не е минување на годините, туку рафање на зората на мудроста. Умот постои но не може да се види. Духот не може да се види, но и тој постои. Ни животот не може да се види, но секој знае дека е жив.

Човекот ги брои годините кога веќе нема што друго да прави.

Вербата никогаш не старее. Човекот оstarува кога ќе престане да сонува и кога ќе го загуби интересот за животот.

Тајната на младоста е љубовта, радоста, внатрешниот мир и насмевката.

Човек е млад колку што мисли дека е млад.

Човек е силен колку што мисли дека е силен.

Човек е корисен колку што мисли дека е корисен.

Човек е млад колку што му се млади мислите и духот.

Единствена среќа во животот е секојдневниот стремеж за напред.

Родителите секогаш ги сакаат своите деца многу повеќе отколку децата нив.

Најдобар лек за човекот е радоста и насмевката.

Пријателите не ни се потребни кога сме среќни, неопходни ни се кога сме несреќни.

К. С. А.

Илустрации и подготовка: Раде Дичоски

Хуманоста на дело

Да се спаси живот, значи да даруваш дел од скапоцената течност која живот значи. Да се биде хуман, убаво е, зашто убави чувства рафа, ни рече **Миланчо Манев** кој има дарувано 140 пати крв и со тоа има спасено исто толку животи.

Да се дарува крв не значи само хуманост, тоа значи и самоодрекување

на дел од себе, поточно дел од скапоцената течност која не ја произведува ниту природата ниту која било современа фабрика.

За неговата хуманост тој има добиено многу значајни признанија како: Признание со медал за 50, 75 и 100 пати дарувана крв, наградата „Осми Ноември“ што ја доделува

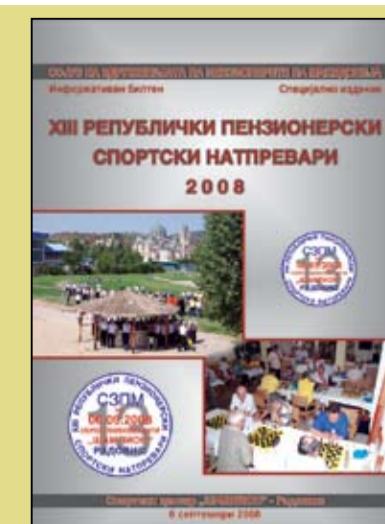
Собранието на Општина Штип, одликувања и друго.

Миланчо Манев е скромен, работлив човек, ентузијазмот го води низ пензионерските спортски натпревари во Здружението на пензионери во Штип, пее во хорот „Пензионерски цветови“ и учествува во нивната организација.

Иако некогаш лубето знаат да нагазат на неговата хуманост тој не се откажува, продолжува да дарува од црвената течност: „Ќе дарувам крв додека ме служи здравјето. Ме крепи убавото чувство кое ме прави среќен зашто сум помогнал на болен човек кој за живот се бори“.

Среќник е оној кој може да дарува крв, да ја покаже хуманоста на дело. Затоа треба да се следи примерот на Миланчо Манев, најхуманиот пензионер во Штип. ■

Ц. Спасикова

Во издање на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонијаденовивесе објавени два Информативни билтени - специјални колорни списанија посветени на значајните годинашки активности на пензионерската организација.

Во првиот Билтен е даден приказ на XIII - te Републички пензионерски спортски натпревари што се одржа во Радовиш, а во вториот на годинашниве VI - ti регионални ревии на песни, музика и игри одржани во Радовиш, Кичево, Гевгелија, Кочани и Скопје. ■

Традиционален турнир во шах во Скопје

Во организација на Градскиот сојуз на здруженијата на пензионерите на Скопје, во просториите на стадионот „Македонија“ во Горче Петров се одржа традиционален шаховски турнир „13 Ноември“. Турнирот го отвори **Крсте Ангеловски**, претседател на Градскиот сојуз на ЗП, истакнувајќи ја традицијата на ова спортско дружење на пензионерите во одбележувањето на Денот на ослободувањето на Скопје. Во името на домаќинот на турнирот - Здружението на пензионерите на Горче Петров, учесниците поздравија претседателите на Собранието и на

Извршниот одбор **Јован Тасевски** и **Методија Новковски**.

На турнирот учествуваа седум екипи во машка и за прв пат три екипи во женска конкуренција.

Меѓу шахистите и овој пат победија пензионерите на ОВР Скопје со 13,5 поени, пред „Центрар“ и „Горче Петров“ со 11, „Кисела Вода“ 10, „Чаир“ 9, „Гази Баба“ 7,5 и „Карпош“, со еден освоен поен.

Кај шахистките победник стана екипата на „Кисела Вода“ со 3,5, пред „Центрар“ 2,5 и „Гази Баба“ без поени. За екипата на ОВР настапила **Димче Илиевски**, **Китан Митровски** и **Борис Стојановски**, а за „Кисела Вода“ **Деса Јанковска**, **Василка Топаловска** и **Бибјана Пендовска**.

СНИМКИ: Томе Манов

Пехарите на победничките екипи им ги врачи градоначалникот на Горче Петров **Сокол Митровски**, при што го нагласи успешниот развој на Општината и потребата од поголема соработка на единиците на локалната самоуправа со здруженијата на пензионерите.

Според оцената на ФИДЕ судијата Слободан Михајловски годинашниот турнир беше меѓу најдобро организираните и меѓу најуспешните. ■

Д. Аргировски

- ✓ Инженеринг и интериерно уредување
- ✓ Прозорци
- ✓ Ролетни
- ✓ Врати
- ✓ Паркет
- ✓ Ламинат
- ✓ Патос
- ✓ Изолација
- ✓ Стаклени призми
- ✓ Декоративен камен
- ✓ Лепила и лакови
- ✓ Еко плочи

lesnina
inzenering
во “ГАЗЕЛА”
тел/факс: 02/2 525 525

www.lesnina.com.mk